

CONCEPT

Gebouwenbeleid Heilige Norbertusparochie Oost-Groningen

Versie 2

Versie 2 d.d. 22-6-2025

Inhoud:

INHOUD:	2
WIJZIGINGSLOGBOEK	6
HOOFDSTUK 1	7
INLEIDING	7
HOOFDSTUK 2	10
VITALITEIT HEILIGE NORBERTUSPAROCHIE OOST GRONINGEN	10
HOOFDSTUK 3	11
TERUGBLIK IN DE GESCHIEDENIS	11
HOOFDSTUK 4	12
PASTORAAL – LITURGISCHE GEGEVENS VAN DE LOCATIES	12
<i>Algemeen</i>	12
<i>Pastoraal team:</i>	12
<i>Vieringen in het weekend</i>	13
<i>Doordeweekse vieringen (doorgaans eucharistievieringen)</i>	13
<i>Liturgisch aanbod kinderen/jongeren</i>	13
<i>Informatievoorziening</i>	13
<i>Kwetsbaarheid van de parochie</i>	13
<i>Diaconie op parochieel niveau</i>	13
Catechese:	13
Werkgroepen Diaconie	13
DE SITUATIE OP DIT MOMENT PER LOCATIE	14
<i>Locatie H.H. Martinus - Willibrordus</i>	14
Liturgie:	14
Organisatie:	14
Het werkgebied:	14
Kerkhof:	15
Jeugd en jongeren:	15
Zieken en ouderen	15
School:	15
<i>Locatie Maria ten Hemelopneming</i>	15
Liturgie:	15
Organisatie:	15
Het werkgebied:	16
Kerkhof:	16
Jeugd en jongeren:	16
Zieken en ouderen	16
Diaconie	16
<i>Locatie H. Willibrordus</i>	16
Liturgie:	16
Organisatie:	17
Het werkgebied:	17
Kerkhof:	17
Jeugd en jongeren:	17
Zieken en ouderen	17
<i>Locatie H. Bonifatius</i>	17
Liturgie:	17
Organisatie:	18
Het werkgebied:	18
Kerkhof:	18
Oecumene	18
Jeugd en jongeren:	18

Zieken en ouderen	18
Ontwikkelingen	19
Locatie H. Vitus.....	19
Liturgie:	19
Organisatie:.....	19
Het werkgebied:.....	19
Kerkhof:.....	20
Jeugd en jongeren:.....	20
Zieken en ouderen	20
HOOFDSTUK 5.....	21
GEGEVENS IN HET KADER VAN DE VITALITEIT VAN DE LOCATIES	21
<i>Algemeen</i>	21
<i>Demografische gegevens (bron: CBS)</i>	21
<i>Bevindingen per locatie:</i>	27
<i>Locatie H.H. Martinus - Willibrordus.....</i>	<i>27</i>
In- en uitstroom, doop, toetredingen, eerste communie, vormsel, huwelijken en uitvaarten parochianen 2014-2023:	27
Leeftijdsopbouw	28
Levensverwachting	28
Activiteiten	28
<i>Locatie Maria ten Hemelopneming.....</i>	<i>29</i>
In- en uitstroom, doop, toetredingen, eerste communie, vormsel, huwelijken en uitvaarten parochianen 2014-2023:	29
Leeftijdsopbouw	30
Levensverwachting	30
Activiteiten:.....	30
Kwetsbaarheid van de locatie:	30
<i>Locatie H. Willibrordus.....</i>	<i>31</i>
In- en uitstroom, doop, toetredingen, eerste communie, vormsel, huwelijken en uitvaarten parochianen 2014-2023:	31
Leeftijdsopbouw	31
Levensverwachting	31
Activiteiten:.....	31
Kwetsbaarheid van de locatie:	32
<i>Locatie H. Bonifatius</i>	<i>32</i>
In- en uitstroom, doop, toetredingen, eerste communie, vormsel, huwelijken en uitvaarten parochianen 2014-2023:	32
Leeftijdsopbouw	33
Levensverwachting	33
Activiteiten:.....	33
Kwetsbaarheid van de locatie:	33
<i>Locatie H. Vitus</i>	<i>33</i>
In- en uitstroom, doop, toetredingen, eerste communie, vormsel, huwelijken en uitvaarten parochianen 2014-2023:	33
Leeftijdsopbouw	34
Levensverwachting	34
Activiteiten:.....	34
Kwetsbaarheid van de locatie:	35
HOOFDSTUK 6.....	36
ALGEMENE GEGEVENS M.B.T. DE FINANCIËLE POSITIE VAN DE LOCATIES	36
<i>Algemeen</i>	36
Uit de jaarrekening van 2023	36
HOOFDSTUK 7.....	38
ALGEMENE GEGEVENS M.B.T. DE GEBOUWEN VAN DE LOCATIE.....	38
<i>Algemeen</i>	38
<i>Bevindingen per locatie</i>	38
<i>Locatie H.H. Martinus - Willibrordus.....</i>	<i>38</i>
Gebouwen.....	38
<i>Locatie Maria ten Hemelopneming.....</i>	<i>39</i>
Gebouwen.....	39
<i>Locatie H. Willibrordus</i>	<i>40</i>
Gebouwen.....	40
<i>Locatie H. Bonifatius</i>	<i>40</i>
Gebouwen.....	40
<i>Locatie H. Vitus.....</i>	<i>41</i>

Gebouwen.....	41
HOOFDSTUK 8.....	42
BOUWKUNDIGE GEGEVENS EN TAXATIES PER GEBOUWEN VAN DE LOCATIE	42
<i>Algemeen</i>	42
<i>Bevindingen per locatie</i>	43
<i>H.H. Martinus - Willibrorduskerk</i>	43
Onderhoudskosten gebouwen:.....	43
Onderhoudskosten Kerkgebouw.....	43
Onderhoudskosten Pastorie	43
Onderhoudskosten Bungalow.....	43
De functie van de gebouwen:	43
Staat van onderhoud:.....	43
Uitkomst taxatie:.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
<i>Maria ten Hemel opnemings kerk</i>	44
Onderhoudskosten gebouwen:.....	44
Onderhoudskosten Kerkgebouw.....	44
Onderhoudskosten Pastorie	44
De functie van de gebouwen:	44
Staat van onderhoud:.....	44
Uitkomst taxatie:.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
<i>H. Willibrorduskerk</i>	44
Onderhoudskosten gebouwen:.....	44
Onderhoudskosten Kerkgebouw.....	45
Onderhoudskosten Pastorie	45
Restauratie/renovatie kerk Oude Pekela	45
De functie van de gebouwen:	45
Staat van onderhoud:.....	45
Uitkomst taxatie:.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
<i>H. Bonifatiuskerk</i>	46
Onderhoudskosten gebouwen:.....	46
Onderhoudskosten Kerkgebouw.....	46
Onderhoudskosten Jeugdgebouw	46
De functie van de gebouwen:	46
Staat van onderhoud:.....	46
Uitkomst taxatie:.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
<i>Locatie H. Vitus</i>	46
Onderhoudskosten gebouwen:.....	46
Onderhoudskosten Kerkgebouw.....	46
Onderhoudskosten Pastorie	47
De functie van de gebouwen:	47
Staat van onderhoud:.....	47
Uitkomst taxatie:.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
HOOFDSTUK 9	48
UITGANGSPUNTEN EN SUGGESTIES.....	48
<i>Uitgangspunten</i>	48
<i>Conclusie Gebouwen</i>	48
Instandhoudingsplicht en de Erfgoedwet	49
Voldoen aan de instandhoudingsplicht.....	49
Overgangsrecht en Omgevingswet.....	49
Reisbereidheid	49
Inkomsten en geldstromen.....	49
Sluiting kerkgebouwen.....	49
<i>Begraafplaatsen</i>	50
<i>Sociale cohesie</i>	50
SUGGESTIES VOOR HET NORBERTUSBESTUUR	50
HOOFDSTUK 10	51
EINDCONCLUSIES/AANBEVELINGEN/ADVIEZEN MET BETREKKING TOT HET GEBOUWENBEHEER	51
<i>Inleiding</i>	51
<i>Kaski cijfers 2023</i>	51
Verloop kaskicijfers over 10 jaar	51

Verloop Hoogezand-Sappemeer	51
Verloop Veendam	52
Verloop Oude Pekela	52
Verloop Nieuwe Pekela	52
Verloop Winschoten	53
<i>Kaskicijfers: totalen 2014-2023 per locatie</i>	53
<i>Analyse van de mogelijke financiële positie bij sluiting van kerken:</i>	54
Mogelijke financiële consequenties van het sluiten van kerken	54
<i>Matrix en waarderingen van de kengetallen</i>	55
<i>Aanbeveling:</i>	57
AANBEVELINGEN PER LOCATIE	57
1. <i>Locatie – geloofsgemeenschap H.H. Martinus – Willibrordus te Sappemeer:</i>	57
2. <i>Locatie – geloofsgemeenschap H. Vitus te Winschoten:</i>	58
3. <i>Locatie – geloofsgemeenschap Maria ten Hemel opneming te Veendam:</i>	58
4. <i>Locatie – geloofsgemeenschap H. Willibrordus te Oude Pekela:</i>	58
5. <i>Locatie – geloofsgemeenschap H. Bonifatius te Nieuwe Pekela</i>	58
SLUITING KERKGEBOUWEN	59
<i>Suggesties voor de implementatie bij kerksluitingen</i>	59
<i>Opmerkingen</i>	60

Wijzigingslogboek

N.a.v. de bijeenkomst in oktober 2023 in de Binding te Oude Pekela zijn er door parochianen reacties, vragen en opmerkingen naar het bestuur gestuurd.

De voor dit rapport relevante reacties, vragen en opmerkingen van parochianen zijn zo veel mogelijk meegenomen in de opzet van de nieuwe versie van het rapport, Gebouwenbeleidsplan Concept versie 2, d.d. 15-3-2025. Deze hadden vooral betrekking op de leesbaarheid en het begrijpen van de opbouw van de cijfers.

Inhoudelijke opmerkingen en vragen zijn voor het bestuur, die over dit rapport en de uitkomst ervan verantwoording moet afleggen naar de parochianen.

De bijeenkomsten in oktober 2023 in de Binding in Oude Pekela leverden andere inzichten op. Daarom zijn de tabellen en grafieken bij de uitgifte van versie 2 van het gebouwenbeleidsplan gewijzigd. De cijfers zijn geüpdatet naar het jaar 2023. De vergelijkingen en met de daarbij behorende waardering zijn opgenomen in dit rapport.

Een belangrijke toevoeging is de uitkomst van de taxaties die een inschatting geven van de waarde van de kerkgebouwen met bijbehorende gebouwen en percelen, zoals het nu is, en de waarde bij een mogelijke herbestemming. Ook geven de taxaties een idee (indicatie) van de verkoopbaarheid.

De opgenomen cijfers uit de boekhouding, de energiekosten, de Kaski kengetallen, zijn geüpdatet. De relevante cijfers uit 2023 zijn verwerkt.

Er zijn allerlei ontwikkelingen in de verschillende gemeentes die van invloed kunnen zijn voor een locatie van de H. Norbertusparochie. Deze ontwikkelingen zijn niet in het gebouwenplan opgenomen omdat ze nog te vaag zijn en de overleggen waren informeel van karakter

Hoofdstuk 1

Inleiding

In augustus 2021 presenteerde het bisdom Groningen-Leeuwarden de Notitie Gebouwenbeleid. Daarin stelde het bisdom dat een belangrijk onderwerp voor een parochiebestuur na de fusie, het langjarig gezond houden van de financiën van de parochie is. Met een teruglopend aantal parochianen en daarmee een steeds kleinere groep die bijdraagt aan de financiën van de parochie via de collecten en de Actie Kerkbalans is dat een onmogelijke opgave. Daarom moeten alle facetten van de financiën van de parochie worden bekeken. Een van de belangrijkste bezittingen van de parochie zijn de gebouwen.

Om parochiebesturen te helpen bij het maken van keuzes in het financieel gezond maken en houden van de parochie is door het bisdom gekozen om te werken met het instrument 'normatief begroten'. Door richtlijnen te geven voor de omvang van het pastoraal team in relatie tot het aantal parochianen en de vertaling van deze kosten en andere relevante kostenposten, kan het parochiebestuur inzichtelijk krijgen hoe de kosten zich verhouden tot die in andere parochies en welke kosten relatief bovenmatig dan wel ondergeschoven aanwezig zijn. In het kader van het 'Normatief Begroten' heeft het bisdom voor het aandeel van de kosten voor gebouwen in de begroting een norm gekozen van 30% van het totaal van de kosten. Zowel in het geval dit percentage aansluit bij de actuele gang van zaken als wanneer dit niet het geval is en de begroting in orde gebracht moet worden, is het van belang om te kijken hoe die kosten zijn samengesteld in relatie tot het bezit van de parochie. Dit kan door het opstellen van een gebouwenbeleidsplan.

In het gebouwenbeleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt welke kosten en opbrengsten met welk type gebouwen gepaard gaan. Daarnaast worden deze gegevens afgezet tegen kengetallen van de parochie betreffende aantal parochianen, kerkbezoek, vrijwilligers etc. Maar ook wordt gekeken naar de mogelijkheden om voor gebouwen een herbestemming te vinden. Deze informatie maakt het voor de parochie mogelijk keuzes te maken met betrekking tot de kerkgebouwen en andere parochiële gebouwen. Niet met als eerste doel het sluiten van kerken en andere gebouwen, maar met als doel naar de toekomst toe voldoende perspectief te bieden op gezond en nabij kerkelijk leven.

Ontwikkelen gebouwenplan:

Te nemen stappen:

a) Het parochiebestuur richt een bouwgroep op (conform het Algemeen Reglement voor het Bestuur van een Parochie, artikel 49), die de opdracht krijgt een concept gebouwenplan te schrijven waarin alle in bezit zijnde gebouwen zijn opgenomen. Deze bouwgroep stelt het concept plan op waarin het gebouwenbeleid voor de periode 2022 – 2030 wordt bepaald. Dit concept gebouwenplan wordt in samenspraak met de diocesane commissie gebouwen¹ opgesteld.

b) De bouwgroep verzamelt daartoe eerst de benodigde gegevens met

betrekking tot de gebouwen, de parochiefinanciën en het pastoraal beleid² (bouwkundige staat, onderhoudskosten en gebruikskosten, feitelijk gebruik van het gebouw, geografische ligging, omvang parochie, deelname kerkelijk leven, financiële vooruitzichten parochie) aan de hand van de vragenlijst (een per type gebouw) zoals het bisdom deze beschikbaar stelt (zie bijlage D). Op basis van deze gegevens en op basis van het pastoraal plan komt de gebouwencommissie tot een eerste oriëntatie op de behoefte aan gebouwen en op de bestemming van de gebouwen.

c) Van elk gebouw wordt het beoogd gebruik (kerk, kapel, pastorie; eventueel herbestemming of herinrichting) aangegeven, inclusief een indicatie van de kosten en opbrengsten van de (her)bestemmingen. Ook de eventuele behoefte aan pastorieën, parochiehuizen, pastorale centra, secretariaten, en kapellen op basis van het door de bisschop goedgekeurde pastorale beleid wordt in kaart gebracht. Dit alles wordt verwoord in het concept gebouwenplan.

d) De mogelijke keuzes van het concept plan worden afgestemd met het parochiebestuur en gesondeerd bij het bisdom. Eventueel wordt het concept plan bijgesteld. Instemming met het voorgenomen besluit c.q. de voorgenomen besluiten door de bisschop is nodig voor het vervolg.

¹ Deze diocesane commissie gebouwen bestaat uit de bisschoppelijk vicaris, de dienstverlener opbouwwerk, de externe bouwinspectie van het bisdom, een medewerker van de externe partij die de parochies ondersteunt en de medewerker van het economaat en staat onder leiding van de econoom. Het hoofd pers en communicatie is als adviseur aan de commissie verbonden.

² Het pastoraal beleid dient te zijn vastgelegd in een pastoraal beleidsplan dat door de bisschop is goedgekeurd.

De Gebouwenbeleidscommissie.

Overeenkomstig de Notitie Gebouwenbeleid heeft het parochiebestuur conform artikel 49 van het Algemeen Reglement voor het Bestuur van een Parochie, een gebouwengroep opgericht. Deze gebouwengroep stelt het concept plan op waarin het gebouwenbeleid voor de periode 2022 – 2030 wordt bepaald. Dit concept gebouwenplan wordt in samenspraak met de diocesane commissie gebouwen opgesteld.

In dit gebouwenbeleidsplan van de H. Norbertusparochie wordt inzichtelijk gemaakt wat de kosten en opbrengsten per locatie en van de gehele parochie zijn. Daarnaast worden deze gegevens afgezet tegen kengetallen van de parochie betreffende aantal parochianen, kerkbezoek, vrijwilligers etc. Deze informatie maakt het mogelijk keuzes te maken met betrekking tot het voortbestaan van kerkgebouwen en andere parochiële gebouwen, met als doel naar de toekomst toe voldoende perspectief te bieden op een gezond en nabij kerkelijk leven.

Hoofdstuk 2

Vitaliteit Heilige Norbertusparochie Oost Groningen

Het onderzoek bevat overeenkomstig de Notitie Gebouwenbeleid Bisdom Groningen – Leeuwarden, bijlage D. Overzicht van te inventariseren gegevens:

- Pastorale-liturgische gegevens;
- Gegevens in het kader van vitaliteit;
- Algemene gegevens m.b.t. financiële toestand van de locatie;
- Algemene gegevens met betrekking tot de gebouwen;
- Bouwkundige gegevens per gebouw;
- Mogelijkheden om op alternatieve locaties te vieren.

De Gebouwenbeleidscommissie is zich er terdege van bewust dat kerkgebouwen een grote emotionele waarde hebben in de lokale kerkgemeenschap. Kerkgangers gaan naar de kerk om de eredienst te vieren en te beleven maar ook voor de sociale cohesie die hoort bij een gemeenschap en het samenkomen. De vrijwilligers stoppen veel tijd in de kerkgemeenschap, familie ligt begraven op de begraafplaats, veel mensen hebben al een graf gereserveerd op de begraafplaats. De parochiegemeenschap en de kerk is een plek van verbondenheid en samenkomst, waar informatie wordt uitgewisseld, lief en leed met elkaar wordt gedeeld. Tevens kan men vaststellen dat de kerk een verbinder is voor de mensen in haar omgeving. Dus van zeer groot belang.

Het Concept gebouwenbeleidsplan geeft inzicht in de waarde van de kerkgebouwen, de verkoopbaarheid van de kerkgebouwen, vastgoed en grond. De taxaties geven deels de mogelijke herbestemming van kerkgebouwen, vastgoed en grond weer. De taxaties geven echter geen inzicht in de relatie met eventuele gemeentelijke bestemmingsplannen en herinrichtingsplannen.

De kengetallen m.b.t. de vitaliteit en de financiën worden in de volgende hoofdstukken nader beschreven en geduid.

Hoofdstuk 3

Terugblik in de geschiedenis

Naar aanleiding van het in 2011 opgestelde beleidsplan Kwetsbaar en Hoopvol zijn in de afgelopen jaren in het Bisdom Groningen – Leeuwarden nagenoeg alle parochies gefuseerd tot grotere eenheden. Zo ook de Heilige Norbertusparochie Oost Groningen. Deze parochie is per 1 januari 2014 ontstaan uit vijf zelfstandige parochies:

- H.H. Martinus - Willibrorduskerk te Sappemeer
- Maria ten Hemel opneming kerk te Veendam
- H. Willibrorduskerk te Oude Pekela
- H. Bonifatiuskerk te Nieuwe Pekela
- H. Vituskerk te Winschoten

Genoemde parochies werkten tot 31 december 2013 samen in de Samenwerkende Parochies Oost Groningen (SPOG).

Hoofdstuk 4

Pastoraal – liturgische gegevens van de locaties.

Algemeen

De per locatie opgenomen pastoraal – liturgische gegevens dienen in samenhang van de vijf locaties met elkaar worden gezien en gewaardeerd.

Pastoraal team:

Het pastorale team bestaat uit 1 pastoraal medewerker (100%) en een pastoor (gepensioneerd) die een beperkt aantal vieringen doet. Ook is er een pastoor aangesteld als voorzitter van het bestuur maar hij gaat niet voor in vieringen. Voor enkele sacramenten kan ook nog een beroep worden gedaan op een diaken uit een andere parochie. De consequenties van de mogelijke sluiting van kerken komt nog bij de conclusies aan de orde.

Voor de ondersteuning van de liturgie zijn op alle locaties vrijwilligers actief:

- Liturgiegroep;
- Lectors en lectrices;
- Koster;
- Acolieten;
- Misdienaars;
- Bloemengroep;
- Koren;
- Dirigenten;
- Organisten.

Deze groepen werken autonoom maar het pastorale team is eindverantwoordelijk en heeft het laatste woord.

De H. Norbertusparochie kent, op basis van Kaskicijfers van 2023 3.002 parochianen en 1.822 huishoudens. Per locatie wordt nader aangegeven welk deel van de parochianen en huishoudens daar onder vallen.

Van de katholieke huishoudens betalen in totaal 791 huishoudens een kerkbijdrage.

Ten aanzien van de overgelegde tel- en vrijwilligersgegevens is gebruik gemaakt van de gegevens zoals deze door de locaties zijn aangeleverd in de telweekenden in 2023.

	HS	Vd	OP	NP	Ws
-aantal bezoekers in de vieringen 2023 - telweekend 1	53(zo/woco)	48(za/woco)	30 (zo,Euch)	geen viering	65(zo/woco)
-aantal bezoekers in de vieringen 2023 - telweekend 2	38(za/Euch)	115(za/woco)	geen viering	40(za/Woco)	110(zo/Euch)

Vieringen in het weekend

Er worden elk weekend vier vieringen in onze parochie gehouden. In Nieuwe Pekela op zaterdagavond (1x per 2 weken) en in Oude Pekela op zondagmorgen (ook 1x per 2 weken) en Winschoten (wekelijks) zijn de vieringen op zondagmorgen. De vieringen in Sappemeer en Veendam, ook wekelijks op zaterdagavond of op zondagmorgen. In de vakantiemaanden juli en augustus is er een vakantierooster met een beperkt aantal vieringen. De invulling eucharistieviering/woord- en communieviering wisselt per weekend.

Doordeweekse vieringen (doorgaans eucharistievieringen)

Dinsdag 9.30 uur: H. Willibrorduskerk Sappemeer

Dinsdag 19.00 uur: kapel Huize St. Franciscus Veendam (1x per maand)

Donderdag 19.00 uur: St. Vituskerk Winschoten

Liturgisch aanbod kinderen/jongeren

Er zijn geen jongerenvieringen (meer) in de parochie.

Na de coronajaren worden in de H.H. Martinus-Willibrordus in Sappemeer de gezinsvieringen weer opgestart. Er is inmiddels ook een kinderkoor opgestart in Sappemeer. In de kerken van Winschoten, Sappemeer en Veendam zijn kinderwoorddiensten. Het aanwezig aantal kinderen varieert van drie tot vijftien (per viering). Deze geloofsgemeenschappen hebben nog een relatief groot aantal jonge gezinnen.

Informatievoorziening

Met Rots en Bron, een maandelijks magazine, worden parochianen geïnformeerd over het wel en wee van de parochie en geïnformeerd over de roosters met de vieringen in het weekend. Ook is er een nieuwsbrief die bij belangrijke gebeurtenissen de parochianen informeert.

Kwetsbaarheid van de parochie

Het aantal parochianen, aantal betalenden kerkbalans, opbrengst kerkbalans neemt fors af de laatste jaren. Dat maakt de parochie erg kwetsbaar.

Diaconie op parochieel niveau

Catechese:

De catechese wordt op parochieel niveau aangepakt. Er is geen locatie aanbod.

Werkgroepen Diaconie.

De Vrede Ontwikkeling en Missie groep (V.O.M.-groep) is een parochiële werkgroep voor Diaconie. De VOM-groep verzorgt o.a. de Vastenactie, de Vredesweek. In de vieringen wordt verder o.a. ook aandacht gevraagd voor de Wereldmissiedag en de Adventsactie.

Op parochieel niveau is een PCI/Caritasgroep actief. Zij hebben een eigen bestuur en organiseren de acties:

- Voedselbank: inzameling van voedsel en geld voor de minder bedeelde parochianen;
- Onbezorgde dag voor jonge moeders;
- Onbezorgde dag voor kinderen;

- Onbezorgde dag voor ouderen;
- Madre Rosetta: een actie voor schoolkinderen in Mozambique;
- Rozen actie.

De Bezinning dag met ziekenzalving voor ouderen en zieken wordt jaarlijks georganiseerd op parochieel niveau. De bezinningsdagen worden afwisselend georganiseerd door de verschillende geloofsgemeenschappen.

De situatie op dit moment per locatie

Locatie H.H. Martinus - Willibrordus

Liturgie:

Er vinden wekelijks eucharistie-, woord- en communievieringen plaats. Gemiddeld worden de eucharistievieringen door ca. 50 à 60 personen bezocht. De woord- en communievieringen door ca 40 personen en de door-de-weekse avondvieringen door 5-16 (zeer wisselend) personen.

Organisatie:

De locatie kent een eigen locatieraad. Deze bestaat uit 4 personen. In de locatie zijn in 2023 circa 139 vrijwilligers actief. Deze bemensen de werkgroepen/vrijwilligersgroepen.

- Locatieraad;
- 3 koren + Projectkoor die meerdere concerten geeft in de kerk, waarbij de opbrengst is voor de kerk en jaarlijks treedt een Oekraïens koor op;
- misdienaars;
- lectoren;
- Open Deur op woensdag en op zaterdag;
- Liturgisch beraad;
- Caritas;
- Onderhoud Begraafplaatsen;
- Woord-Communie diensten;
- Kinderwoord-diensten;
- Moestuin + Soos-project;
- Leerhuis Stad en Ommeland;
- Catechese;
- Bloemengroep;
- Kerkschoonmaak;
- Klussengroep;
- Kopergroep;
- Open Monumentendag;
- Werkgroep "Rondom de toren";
- Koffiedrinken na de zondagdienst;
- de 40+ groep.

Het werkgebied:

Dit omvat o.a. Hoogezand-Sappemeer, Zuidbroek, Noordbroek, Slochteren, Siddeburen, Kolham.

Kerkhof:

De locatie beschikt over een eigen kerkhof in Sappemeer: achter de H. Willibrorduskerk. En een eigen kerkhof, Martinus te Hoogezand (Martenshoek).

Jeugd en jongeren:

Voor de kinderen is er een kinderkoor. Maandelijks zijn er kinderwoorddiensten, met de bedoeling om in elke viering een kinderwoorddienst te houden.

Zieken en ouderen

De werkgroep zieken en ouderen is altijd begaan met de leden van de geloofsgemeenschap die, om wat voor reden dan ook, extra aandacht nodig hebben. Een bezoekje, een kaartje, een bloemetje: even aandacht wat zo belangrijk is.

School:

Ook de St. Antoniuschool haakt weer meer bij de kerk aan. Er zijn schoolvieringen met Kerst en met Palmpasen.

Locatie Maria ten Hemelopneming

Liturgie:

Er vinden wekelijks eucharistie-, woord- en communievieringen plaats. Gemiddeld worden de vieringen door ca. 50 à 60 personen bezocht en de door-de-weekse avondvieringen door 7 à 15 personen.

Gemiddeld één keer per maand is er een Kinderwoorddienst. Deelname kinderen aan Palmpasen met in de kerk gemaakte palmpaasstokken.

2x per jaar in mei en oktober vieren we Maria lof.

In de 40 dagentijd organiseert de Irakese gemeenschap wekelijks een kruisweg.

Op de vooravond van kerstavond organiseert de kinderwoorddienstgroep een kerstgezinsviering en kindje wiegen. Dit is elk jaar een groot succes met veel bezoekers.

De locatie is vertegenwoordigd in de Raad van Kerken. 1x per jaar in januari vieren we gezamenlijk de eenheid van gebed in een oecumenische viering.

4x per jaar zijn er schoolvieringen in de kerk.

Organisatie:

De locatie kent een eigen locatieraad. Deze bestaat uit 5 personen. In de locatie zijn in 2023 circa 85 vrijwilligers actief. Deze mensen zorgen in diverse werkgroepen voor continuïteit in de organisatie van de kerk.

- Locatieraad;
- Werkgroep lectrices;
- Werkgroep acolieten en misdienaars;
- Kinderwoorddienst;
- Werkgroep koffieschenken;
- Kerstviering en kindje wiegen voor kinderen;

- Open kerk elke dinsdagmorgen;
- Meditatievieringen in Veendam voor de gehele parochie;
- Tuingroep;
- Koor, dirigent en organisten (dameskoor en herenkoor);
- Bloemengroep;
- Kerkschoonmaak (4 groepen);
- Koster;
- Begraafplaatscommissie;
- Onderhoud gebouwen;
- Ledenadministratie;
- Kerkbalans;
- Bezinning en verdiepingsbijeenkomsten;
- Voorjaarswandeling;
- Raad van kerken;
- Diverse activiteiten waarin vrijwilligers actief: brunch, Red Wednesday, Open Monumentendag; kerkproeverij, enzovoort.

Het werkgebied:

Dit omvat globaal: Veendam; Wildervank; Zuidwending; Ommelanderswijk; deel Kiel-Windeweer; Muntendam; Meeden; deel Borgercompagnie; Nieuwediep; Nieuw Annerveen; Oud Annerveen; Annerveenschekanaal; Eexterveen; Eexterveenschekanaal; Gieterveen

Kerkhof:

De locatie beschikt over een eigen kerkhof in Veendam: op loopafstand van de kerk aan de andere kant van het Boven Oosterdiep.

Jeugd en jongeren:

Een maal per maand zijn er kinderwoorddiensten. Deze wordt door 4 moeders verzorgd. Aan de dienst nemen gemiddeld 5 tot 15 kinderen deel. Aan de dienst wordt publiciteit gegeven in het parochieblad of via een groepsapp. Op dit moment zijn er 14 misdienaars/acolieten. De locatie kent geen kindertienerskoor.

Zieken en ouderen

De locatie beschikt niet meer over een zieken - en ouderen comité. Wel worden ouderen bezocht door vrijwilligers.

Diaconie

Er worden regelmatig bezinnings- en verdiepingsavonden georganiseerd.

Locatie H. Willibrordus

Liturgie:

Er vinden tweewekelijks eucharistie-, woord- en communievieringen plaats. Gemiddeld worden de eucharistievieringen door ca. 50 personen bezocht. De woord- en communievieringen door ca. 40 personen. Er zijn geen door-de-weekse vieringen. De school organiseert regelmatig schoolvieringen in de kerk

Organisatie:

De locatie kent een eigen locatieraad. Deze bestaat uit 5 personen. In de locatie zijn in 2023 circa 42 vrijwilligers actief. Deze bemensen de werkgroepen.

- Locatieraad;
- Liturgie;
- Lectoren;
- Misdienaars;
- Koster;
- Koor;
- Kerkbalans;
- Schoonmaak – en koperpoetsgroep;
- Omzien naar ouderen;
- Zieken en ouderengroep.

Het werkgebied:

Dit omvat Oude Pekela en omstreken.

Kerkhof:

De locatie beschikt over een eigen kerkhof in Oude Pekela: op loopafstand van de kerk aan de Kerklaan.

Jeugd en jongeren:

9 jeugdigen die regelmatig de kerk bezoeken. Ook nemen jeugdigen deel aan de viering als misdienaars.

Zieken en ouderen

De werkgroep zieken en ouderen is altijd begaan met de leden van de geloofsgemeenschap die, om wat voor reden dan ook, extra aandacht nodig hebben. Een bezoekje, een kaartje, een bloemetje: even aandacht wat zo belangrijk is.

Locatie H. Bonifatius

Vanaf de stichting in 1868 is de katholieke geloofsgemeenschap in Nieuwe Pekela klein van omvang. De financiële middelen zijn altijd beperkt geweest. In 1970 woonde de laatste "eigen" pastoor in de pastorie. Dit alles heeft wel gemaakt dat het een beetje een eigenzinnige gemeenschap is die zichzelf altijd weet te redden. Ondanks het teruglopend aantal katholieken en kerkbezoek is de organisatie (passend bij een kleine gemeenschap) nog voldoende bemenst.

Liturgie:

Er zijn tweewekelijks eucharistie- en woord- en communievieringen en op bijzondere kerkelijke feestdagen. Gemiddeld worden de vieringen door ca. 30 personen bezocht. Vieringen verzorgt door de Liturgische Werkgroep worden iets minder bezocht (dan voornamelijk alleen leden van de eigen geloofsgemeenschap). Er zijn geen door-de-weekse vieringen m.u.v. twee ouderenvieringen. Er is een klein maar enthousiast en betrokken koortje.

Organisatie:

De locatie kent een eigen locatieraad. Deze bestaat uit 7 personen. In de locatie zijn in 2023 circa 37 vrijwilligers actief (ook een aantal niet katholieken).

- Werkgroep zieken en ouderen;
- Tuingroep;
- Koor;
- Bloemengroep;
- Kerkschoonmaak (4 groepen);
- Koster;
- Begraafplaatscommissie;
- Liturgische werkgroep (o.a. voor LZV);
- Gezinsviering/Kinderwoorddienst;
- Voormalig KVG (koffie ochtenden);
- Werkgroep Kerkbalans.

Het werkgebied:

Dit omvat globaal Nieuwe Pekela en Alteveer.

Kerkhof:

De locatie beschikt over een eigen begraafplaats in Nieuwe Pekela achter de H. Bonifatiuskerk. Er is een actieve tuingroep die wekelijks voor het onderhoud zorgt van begraafplaats en kerk. Dit ziet er keurig onderhouden uit.

In het verleden werd de katholieke begraafplaats in Nieuwe Pekela beheerd door het plaatselijke parochiebestuur. Na de fusies van de parochies in Oost Groningen is er in 2018 een begraafplaatscommissie opgericht om ook in de toekomst een goed beheer zeker te stellen. Ook is er in 2018 een begin gemaakt met het creëren van een fonds voor het beheer van de begraafplaats. Dit fonds groeit jaarlijks iets.

Oecumene

Vertegenwoordiging met twee personen in het Beraad van Kerken Pekela. Het beraad van kerken organiseerde twee keer per jaar een oecumenische viering (dit staat nu even op laag pitje), een viering bij de 4 mei herdenking en jaarlijks een "Beach-dienst" bij het Heeresmeer.

Jeugd en jongeren:

De activiteiten voor jeugd en jongeren beperken zich momenteel tot de hoogtijdagen van het kerkelijk jaar zoals het maken van (een groot aantal) Palmpasen stokken en een gezinsviering met kerst.

Zieken en ouderen

De werkgroep zieken en ouderen is altijd begaan met de leden van de geloofsgemeenschap die, om wat voor reden dan ook, extra aandacht nodig hebben. Een bezoekje, een kaartje, een bloemetje: even aandacht wat zo belangrijk is. Ook wordt er jaarlijks een doordeweekse kerst- en paasviering georganiseerd, uiteraard afgesloten met een gezellig samenzijn en verzorging van de inwendige mens. Omzien naar elkaar is één van de belangrijkste zaken in een gemeenschap.

Ontwikkelingen

Relevante ontwikkelingen bij de burgerlijke gemeente en andere christelijke kerkgemeenschappen in de buurt:

Nieuwe Pekela kenmerkt zich door een groot aantal relatief kleine kerkgemeenschappen in een overwegend niet christelijk dorp. Dit stamt uit de tijd dat er voor de vervening vanuit alle windstreken arbeiders in het veen en later in industrie en landbouw gingen werken. Ondanks de teruglopend aantal kerkgangers is er nog geen sprake van fusies tussen de kerken (Samen op Weg).

Locatie H. Vitus

Liturgie:

Er vinden wekelijks eucharistie-, woord- en communievieringen plaats. Gemiddeld worden de eucharistievieringen door ca. 65 à 80 personen bezocht. De woord- en communievieringen door ca 40 personen en de door-de-weekse avondvieringen door ca. 10 personen.

Organisatie:

De locatie kent een eigen locatieraad. Deze bestaat uit 8 personen. In de locatie zijn in 2023 circa 80 vrijwilligers actief (bij activiteiten veel inzet gemeenschapsleden).

- Locatieraad;
- Liturgie;
- Kusters;
- Misdienaars;
- Koren;
- Crèche;
- Kinderwoorddienst / gezinsvieringen;
- Kerkbalans;
- Bloemengroep;
- Gastdames;
- Schoonmaak – en koperpoetsgroep;
- Open deur;
- Omzien naar ouderen;
- Diaconie;
- Zieken en ouderen groep;
- Voedselgroep;
- Koffieschenken;
- Lectors.

Het werkgebied:

Dit omvat globaal, Wedde, Vriescheloo, Bellingwolde, Blijham, Winschoten, Scheemda, Heiligerlee, Westerlee, Finsterwolde, Midwolda, Nieuwolda, Wagenborgen, Woldendorp, Oude en Nieuwe Schans, Drieborg, Nieuw Beerta

Kerkhof:

De locatie beschikt niet over een eigen kerkhof maar heeft in Winschoten een katholiek gedeelte op de gemeentelijke begraafplaats.

Jeugd en jongeren:

Enkele keren per jaar zijn er kinderwoorddiensten. De worden door de gezinsviering/kinderwoorddienst groep verzorgt. Aan deze dienst nemen gemiddeld 4 tot 10 kinderen deel. Aan deze dienst wordt publiciteit gegeven via het parochieblad, mededeling tijdens de vieringen en via een maling lijst. Er zijn op dit moment 8 misdienaars, De locatie kent geen kinder-/ tienerkoor.

Zieken en ouderen

De werkgroep zieken en ouderen is altijd begaan met de leden van de geloofsgemeenschap die, om wat voor reden dan ook, extra aandacht nodig hebben. Een bezoekje, een kaartje, een bloemetje: even aandacht wat zo belangrijk is.

Hoofdstuk 5

Gegevens in het kader van de vitaliteit van de locaties

Algemeen

Op basis van de Notitie gebouwenbeleid Bisdom Groningen-Leeuwarden heeft de Gebouwenbeleidscommissie een aantal criteria benoemd voor de vijf locaties. Met behulp van de cijfers, behorende bij de criteria, kan een vergelijking van de vijf locaties worden gedaan.

In de navolgende hoofdstukken wordt gekeken naar:

- In- en uitstroom van parochianen per locatie;
- Demografische gegevens;
- Kosten en baten per locatie;
- Overzicht van kerkgebouwen en begraafplaatsen;
- Onderhoudskosten gebouwen per locatie.

Demografische gegevens (bron: CBS)

In 2021 was de levensverwachting (het gemiddeld aantal nog te verwachten levensjaren op een bepaalde leeftijd) bij geboorte 79,7 jaar voor mannen en 83,0 jaar voor vrouwen. De resterende levensverwachting op 65-jarige leeftijd was 18,6 jaar voor mannen en 21,2 voor vrouwen. Een 65-jarige man wordt naar verwachting dus 83,6 jaar en een 65-jarige vrouw 86,2 jaar.

In het noorden van Nederland en in de grotere steden is de levensverwachting (het gemiddeld aantal nog te verwachten levensjaren op een bepaalde leeftijd) over het algemeen lager. Gemeenten met een hogere levensverwachting zijn vooral te vinden in het westen van Nederland. De gemiddelde levensverwachting in Nederland in de periode 2017-2020 is 81,7 jaar.

Gegevens van het CBS met betrekking tot de religieuze betrokkenheid:

Auteur: Hans Schmeets, Marieke Houben, Publicatiedatum: 7-4-2023 00:00

Religieuze betrokkenheid in Nederland
Over deze publicatie

Dit artikel gaat over de trends in religieuze betrokkenheid in Nederland en het vertrouwen in kerken, met de nadruk op ontwikkeling van 2020 tot en met 2022. In 2022 rekende 43 procent van de bevolking van 15 jaar en ouder zich tot een kerkelijke gezindte of levensbeschouwelijke groepering en woonde 12 procent regelmatig een religieuze dienst bij. In 2019 behoorde nog 46 procent tot een religieuze groep, en ging 14 procent regelmatig naar een dienst. De afname van de religieuze betrokkenheid past in een langjarige trend, er zijn geen duidelijke indicaties dat de coronapandemie een forse afname of toename van de religieuze betrokkenheid teweeg heeft gebracht. Voor het eerst is ook onderzocht hoeveel mensen kijken of luisteren naar diensten die uitgezonden

worden via televisie, radio of internet. Hoewel 12 procent regelmatig kijkt of luistert naar diensten die uitgezonden worden door de media, is dit veelal geen alternatief voor het bijwonen van diensten binnen de kerk of moskee. Het vertrouwen in het instituut kerken staat op een laag, maar stabiel, niveau: 3 op de 10 personen hebben tamelijk tot veel vertrouwen.

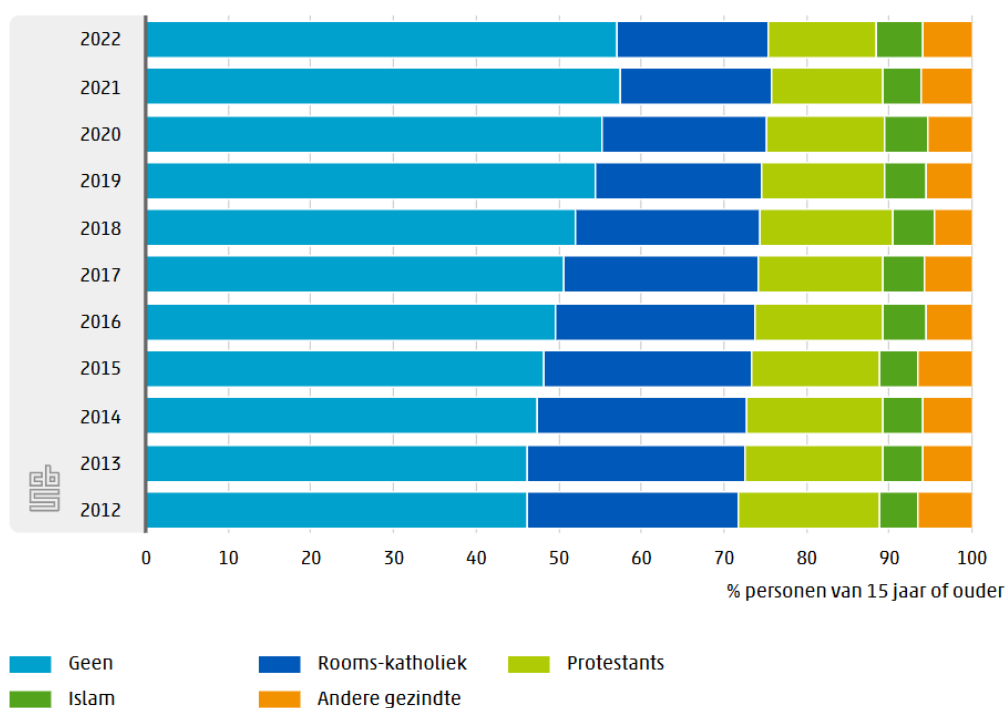
Hoewel de religieuze betrokkenheid is geslonken en de trend vooral een dalende lijn laat zien, blijkt uit diverse studies dat religie nog steeds relevant is voor de bestudering en duiding van ontwikkelingen in de samenleving (Schmeets, 2020). Daar speelt doorheen dat de religieuze betrokkenheid verschilt tussen de diverse bevolkingsgroepen. Vrouwen behoren vaker tot een religieuze groep dan mannen. Meer opleiding gaat doorgaans samen met minder religieuze betrokkenheid. Maar vooral leeftijd doet ertoe: ouderen behoren niet alleen vaker tot een religieuze groep, ze gaan ook vaker naar een religieuze dienst. Ook blijkt dat de religieuze betrokkenheid sterk verschilt tussen regionale gebieden en gemeenten (Schmeets, 2016).

Onderzoeksvragen

In dit artikel wordt de religieuze betrokkenheid in Nederland beschreven voor de periode 2012 tot en met 2022, met de nadruk op de periode vanaf 2020. De onderzoeksvragen luiden als volgt:

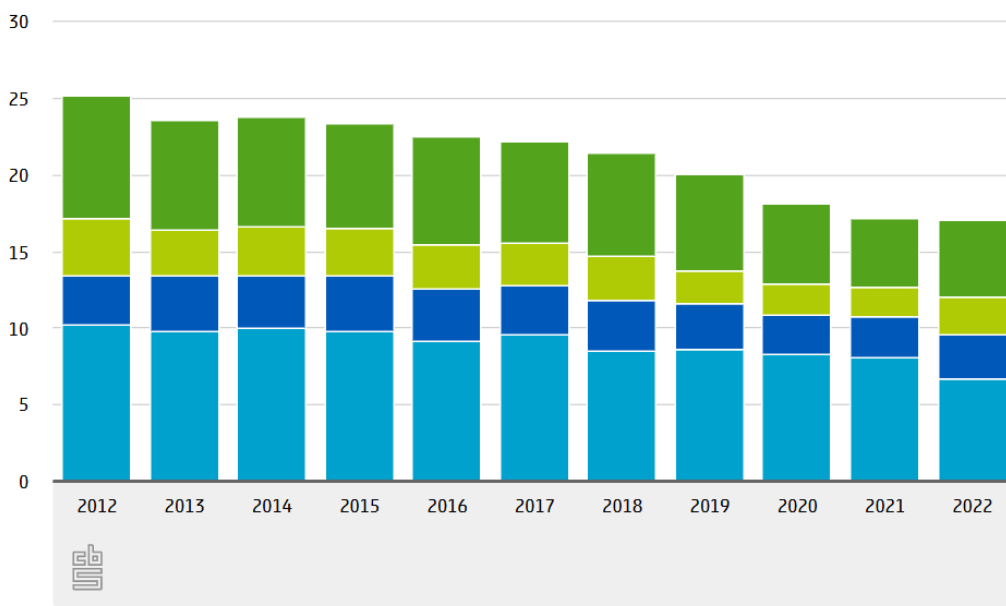
1. Hoe heeft de religieuze betrokkenheid zich ontwikkeld vanaf 2020?
2. In welke mate wordt deelgenomen aan diensten via de (sociale) media?
3. Hoe is de religieuze betrokkenheid en het vertrouwen in kerken verdeeld over bevolkingsgroepen?
4. Hoe ziet de religieuze kaart eruit?
5. Hoeveel vertrouwen is er in het instituut kerken?

3.1.1 Rekent zich tot kerkelijke gezindte of levensbeschouwelijke groepering

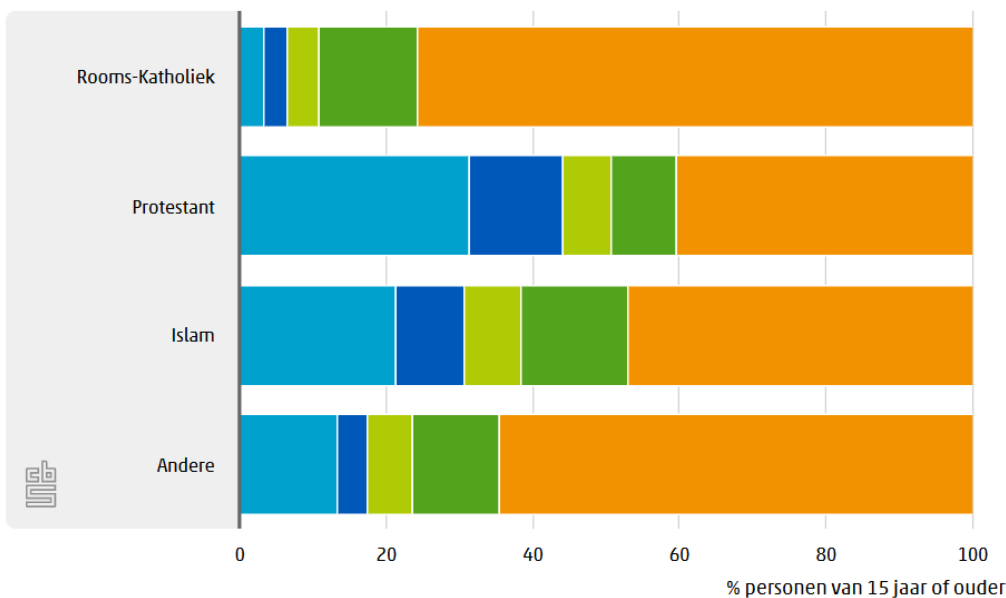

3.2.1 Bezoek religieuze diensten

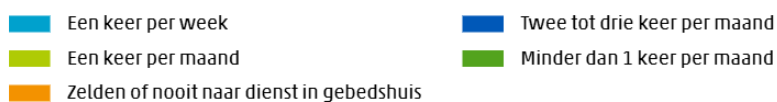
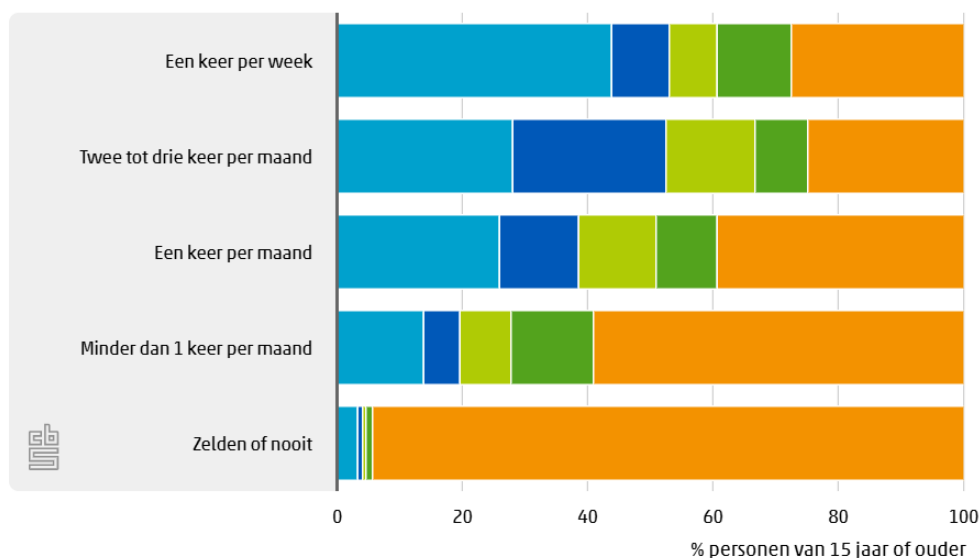
% personen van 15 jaar of ouder

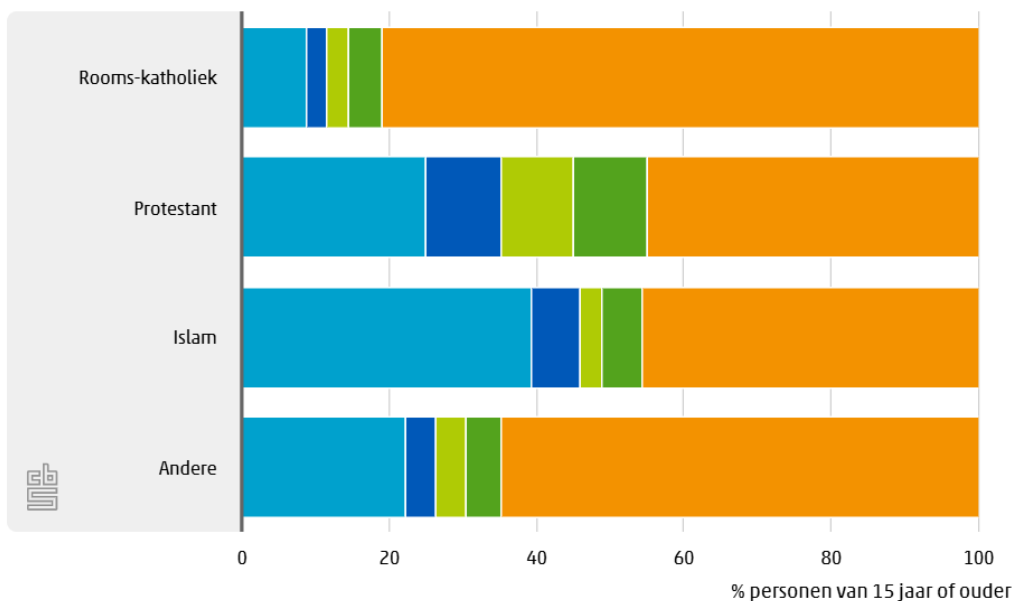
3.2.2 Bezoek religieuze diensten per gezindte

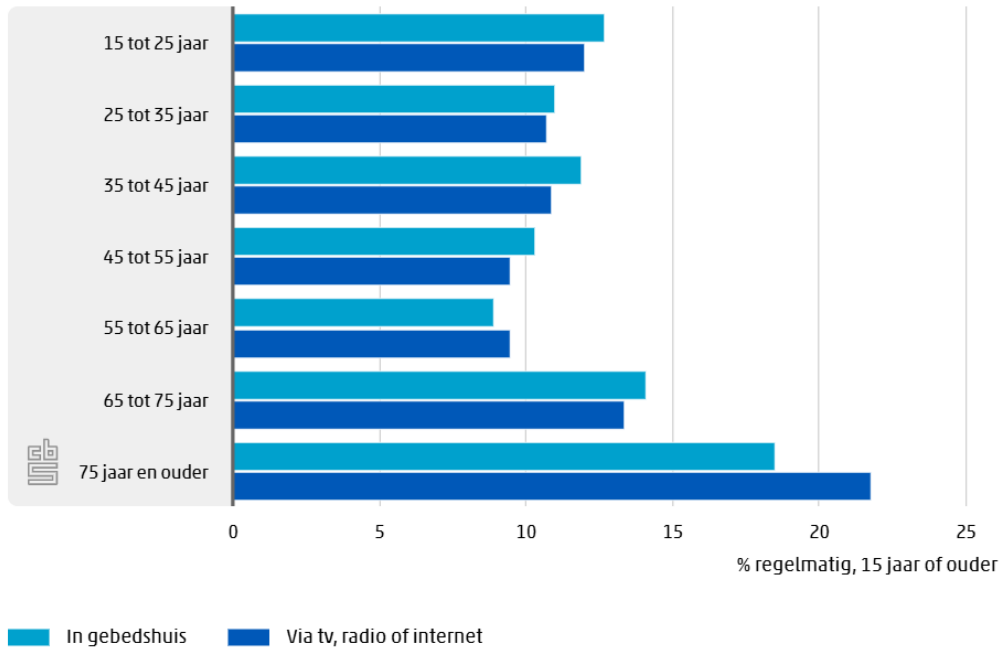
3.3.1 Volgen van dienst via tv, radio of internet, naar bezoekfrequentie gebedshuis, 2022

3.3.2 Volgen van dienst via tv, radio of internet, 2022

4.2.1 Volgen van dienst in gebedshuis of via media

4.3.1 Kerkelijke gezindte, bevolkingsgroepen, 2022 (% personen van 15 jaar of ouder)

		Geen	Rooms-katholiek	Protestant	Islam	Andere
Totaal	Totaal	57,2	18,2	13,2	5,6	5,9
Geslacht	Mannen	60,5	16,4	12,1	5,9	5,1
Geslacht	Vrouwen	53,8	20,0	14,3	5,3	6,6
Leeftijd	15 tot 25 jaar	68,5	6,4	9,6	10,0	5,5
Leeftijd	25 tot 35 jaar	68,6	8,7	9,7	7,4	5,6
Leeftijd	35 tot 45 jaar	61,2	12,4	10,8	10,3	5,3
Leeftijd	45 tot 55 jaar	57,1	19,4	12,6	5,0	5,9
Leeftijd	55 tot 65 jaar	53,5	23,8	13,0	3,2	6,5
Leeftijd	65 tot 75 jaar	47,2	28,0	17,5	0,8	6,6
Leeftijd	75 jaar en ouder	36,0	34,5	23,2	0,6	5,7
Onderwijsniveau	Basisonderwijs	47,7	23,7	14,1	8,1	6,3
Onderwijsniveau	Vmbo, avo onderbouw, mbo 1	48,6	23,6	14,0	6,9	6,8
Onderwijsniveau	Mbo 2,3,4, havo, vwo	58,7	17,5	13,6	5,5	4,7
Onderwijsniveau	Hbo-, wo-bachelor	61,9	15,4	13,0	3,8	6,0
Onderwijsniveau	Hbo-, wo-master, doctor	67,2	13,3	11,2	2,4	5,9

Bron: CBS

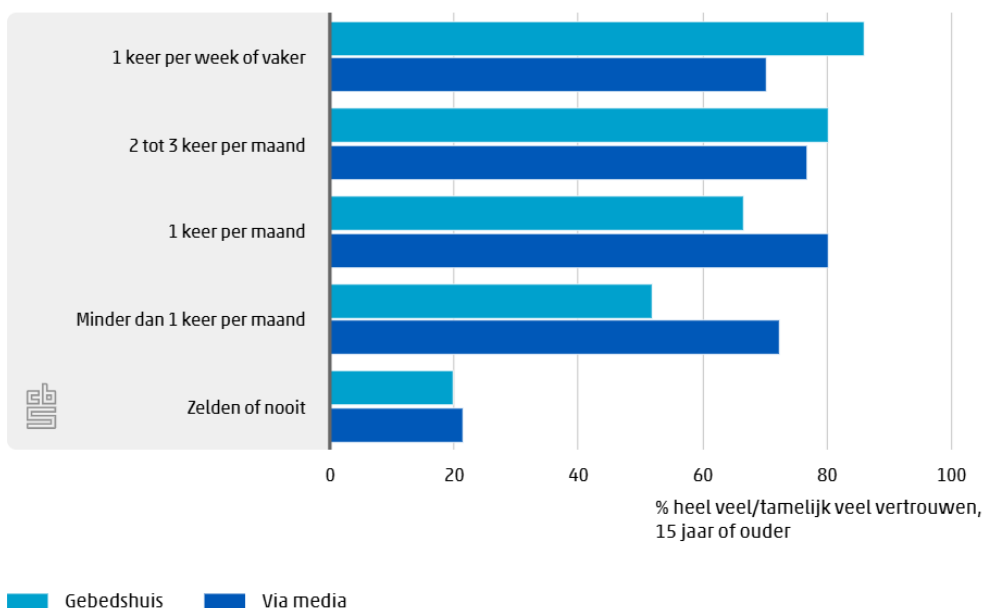
4.3.2 Volgen van diensten in gebedshuis of via media (% volgt wel eens, 15 jaar of ouder)

		In gebedshuis	Via (sociale) media
Totaal	Totaal	12,1	12,0
Geslacht	Mannen	12,0	10,1
Geslacht	Vrouwen	12,1	13,9
Leeftijd	15 tot 25 jaar	12,7	12,0
Leeftijd	25 tot 35 jaar	11,0	10,7
Leeftijd	35 tot 45 jaar	11,9	10,9
Leeftijd	45 tot 55 jaar	10,3	9,5
Leeftijd	55 tot 65 jaar	8,9	9,5
Leeftijd	65 tot 75 jaar	14,1	13,4
Leeftijd	75 jaar en ouder	18,5	21,8
Onderwijsniveau	Basisonderwijs	12,2	16,7
Onderwijsniveau	Vmbo, avo onderbouw, mbo 1	15,4	15,4
Onderwijsniveau	Mbo 2,3,4, havo, vwo	11,7	10,5
Onderwijsniveau	Hbo-, wo-bachelor	11,7	11,2
Onderwijsniveau	Hbo-, wo-master, doctor	7,6	7,5

5.2.1 Religieuze betrokkenheid naar coropgebied, 2012/2021 (% personen van 15 jaar of ouder)

	Religieus	Katholiek	Protestants	Islam	Andere	Bezoekt regelmatig religieuze dienst
Nederland	49,3	23,2	15,6	4,9	5,7	15,3
Oost-Groningen	31,4	5,8	19,0	1,3	5,2	12,3
Delfzijl en omgeving	40,5	3,3	26,7	3,1	7,4	17,4
Overig Groningen	35,6	5,6	21,4	2,9	5,7	15,4

6.2.1 Vertrouwen in kerken, naar deelname religieuze diensten, 2022

De religieuze betrokkenheid is de afgelopen jaren verder afgenomen. In 2012 behoorde nog 54 procent tot een kerkelijke gezindte of een levensbeschouwelijke groepering en in 2019 nog 46 procent. In de drie jaren die volgden, en die in het teken van de coronapandemie stonden, bleef de daling beperkt tot 43 procent in 2022. Ook de deelname aan een religieuze dienst is een activiteit die steeds zeldzamer wordt. In 2012 ging nog 17 procent minstens een keer per maand naar de kerk, moskee of synagoge. In 2019 was dit 14 procent, en 12 procent in 2022. Sinds 2019 is er vooral bij katholieken een daling in het kerkbezoek opgetreden.

Wel blijkt dat de religieuze betrokkenheid, zowel het behoren tot een geloofsgroep als het regelmatig deelnemen aan een religieuze dienst, vooral is afgenomen onder 55-plussers en de groep met alleen basisonderwijs. Verder treden er verschuivingen op tussen de herkomstgroepen. Sinds 2019 is er een sterkere afname van het aandeel religieuzen bij de Nederlandse herkomstgroep dan bij beide niet-Nederlandse herkomstgroepen. En waar er wel een duidelijke afname geldt voor de deelname aan diensten bij de herkomstgroep van Europese landen, is dat niet het geval voor de herkomstgroep van landen buiten Europa. Trends op basis van gegevens vanaf 2023 zullen meer zicht geven op mogelijke, langdurige, effecten van de pandemie op de religieuze betrokkenheid.

Bevindingen per locatie:

Locatie H.H. Martinus - Willibrordus

In- en uitstroom, doop, toetredingen, eerste communie, vormsel, huwelijken en uitvaarten parochianen 2014-2023:

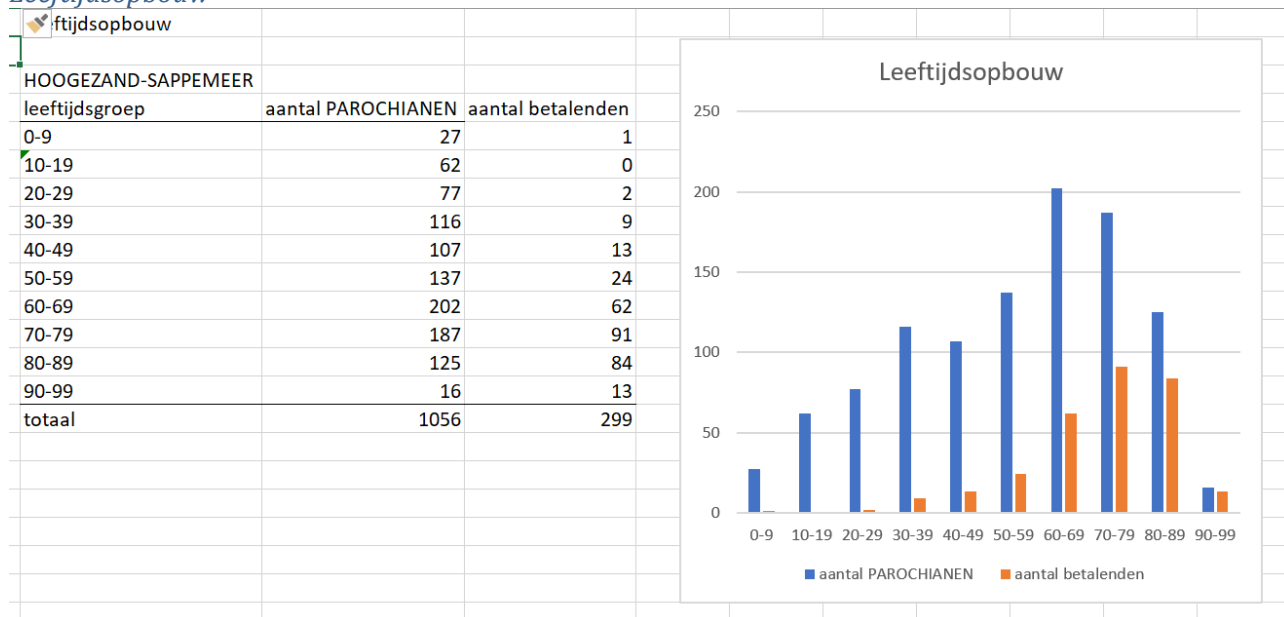
kaski cijfers

H. H. Martinus - Willibrordus Sappemeer

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
aantal katholieken	1260	1210	1207	1150	1288	1341	1193	1186	1123	1104
aantal huishoudens/adressen	693	676	670	660	844	891	801	801	764	762
aantal die kerkbijdrage betalen	339	350	400	340	290	250	237	237	231	228
aantal vrijwilligers	90	120	120	120	120	125	120	120	134	139

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Doop	4	7	5	3	2	2	2	3	3	0
Aantal toetredingen	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1
Eerste communie	1	5	3	6	3	5	0	5	?	?
Vormsel	2	6	?	3	1	2	2	2	?	?
Kerkelijke huwelijken	2	2	0	2	0	0	0	0	0	0
Uitvaarten	10	12	13	11	20	6	8	10	15	11

Leeftijdsopbouw

Levensverwachting

De levensverwachting voor de gemeente Midden Groningen is:

- bij geboorte 80,8
- bij 65 jaar 19,6

Activiteiten

De volgende activiteiten worden georganiseerd:

- Open deur: iedere woensdagmorgen en zaterdagmorgen;
- Rondom de toren: organiseert allerlei activiteiten. O.a. wandelen; bijeenkomsten, 3-kerkenconcert, uitvoeringen door projectkoor, Monumentendag, organiseren van concerten. Kerstmarkten;
- Redactie Rots en Bron;
- Catechese;
- 40+ groep;
- Voedselactie;
- Kerk en samenleving;

- Kerkbalansgroep;
- Missionaire activiteiten (denk aan: geloofscursussen/ openstelling kerkgebouw/ levende kerststal/ca. 450 personen jaarlijks). Diverse cursussen, bijeenkomsten, open kerk op woensdagmorgen en zaterdagmiddag;
- Moestuinproject, soos-activiteiten en diverse activiteiten die plaatsvinden door de projectgroep "Rondom de Toren " (de kerk dus);
- Caritatieve activiteiten (denk aan: ziekenbezoek/ gezamenlijke maaltijd voor eenzame ouderen/ca. 300 personen) o.a. ook voor eenzame en alleenstaande moeders met kinderen;
- Culturele activiteiten (denk aan: orgelconcerten/ open monumentendag/dorpsveiling/ca. 400 personen), concerten jongenskoor Oekraïne, concerten Juicy Lake, uitvoering van de Passion door parochiekoor Comodo;
- Overige activiteiten: ca. 150 personen, rondgang van de lagere scholen, o.a. in de Goede Week kruiswegstaties, Palmpasen viering school.

Locatie Maria ten Hemelopneming

In- en uitstroom, doop, toetredingen, eerste communie, vormsel, huwelijken en uitvaarten parochianen 2014-2023:

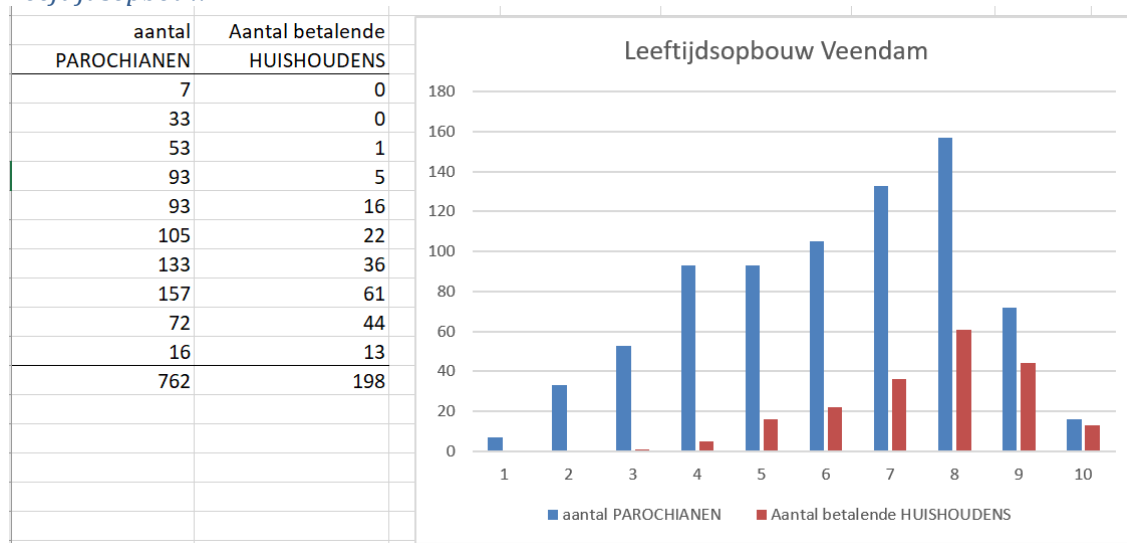
kaski cijfers

Maria ten Hemelopneming Veendam

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
aantal katholieken	926	929	909	911	897	969	833	873	875	861
aantal huishoudens/adressen	615	608	608	609	611	651	579	611	621	622
aantal die kerkbijdrage betalen	306	298	280	264	264	251	242	227	213	204
aantal vrijwilligers	135	132	134	137	130	130	106	96	85	85

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Doop	7	3	2	2	2	0	0	1	1	1
Aantal toetredingen	2	0	0	1	2	1	0	1	1	0
Eerste communie	2	0	2	1	6	5	1	2	?	?
Vormsel	1	4	?	4	2	2	0	1	0	?
Kerkelijke huwelijken	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Uitvaarten	9	8	6	6	5	8	5	5	6	6

Leeftijdsopbouw

Levensverwachting

De levensverwachting voor Veendam is:

- bij geboorte 80,3
- bij 65 jaar 19,1

Activiteiten:

- Brunch: 80 deelnemers;
- Vredeswandeling: Vom Norbertus;
- Open kerk iedere dinsdagmorgen;
- Kerkenpad: kerk open eerste zaterdag van juni;
- Proeverij samen met andere kerken;
- Monumentendag: kerk open op zaterdag;
- Vertegenwoordiger in de Raad van Kerken;
- Oecumenische viering in 2024 in onze kerk;
- Kerk rood verlicht tijdens Red Wednesday;
- Palmpaasstocken maken;
- Met kerst kniepertjes bakken en verkopen en kerst- en graf stukken verkopen;
- Gezellige dag voor acolieten en misdienaars;
- Bezoeken bezienswaardigheden met jongeren rond de 12 jaar;
- Kerk schoonmaken;
- Koperpoetsgroep;
- Onderhoud rond om de kerk;
- Beheer en onderhoud begraafplaats;
- Lopersgroepen voor kerkbalans, bloemencollecte, rondbrengen kerstkaarten.

Kwetsbaarheid van de locatie:

- de grootste groep (betalende) kerkgangers zijn 75+. Gezien de gemiddelde levensverwachting is het niet moeilijk om te bedenken dat hierdoor het kerkbezoek sterk daalt. Er komen nagenoeg geen nieuwe actieve mensen bij;

Locatie H. Willibrordus

In- en uitstroom, doop, toetredingen, eerste communie, vormsel, huwelijken en uitvaarten parochianen 2014-2023:

kaski cijfers

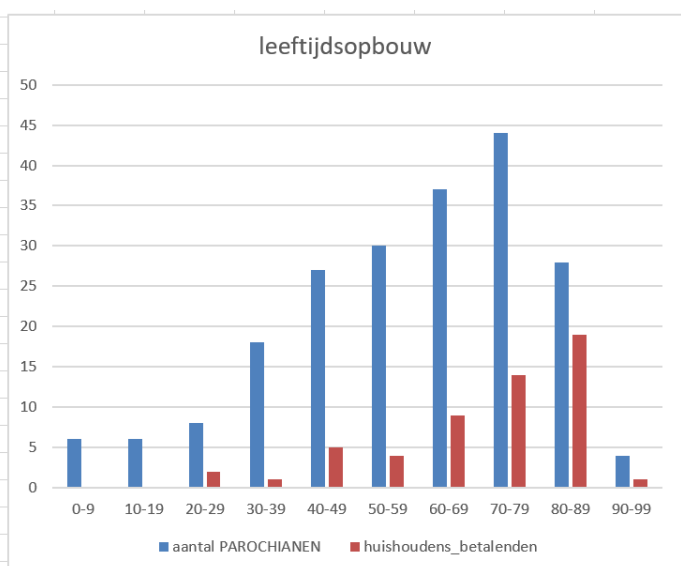
H. Willibrordus Oude Pekela

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
aantal katholieken	270	270	240	250	140	125	125	150	175	175
aantal huishoudens/adressen	130	130	120	110	80	85	92	85	82	78
aantal die kerkbijdrage betalen	110	110	105	80	75	85	100	100	95	83
aantal vrijwilligers	29	29	38	27	90	93	75	60	50	42

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Doop	1	0	2	0	1	1	2	3	3	3
Aantal toetredingen	0	0	0	2	0	0	0	1	0	2
Eerste communie	0	3	0	0	0	0	0	1	1	1
Vormsel	0	1	?	1	1	0	0	2	?	1
Kerkelijke huwelijken	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Uitvaarten	6	0	4	2	1	2	1	4	4	5

Leeftijdsopbouw

OUDE PEKELA		
leeftijdsgroep	aantal PAROCHIANEN	huishoudens_betalenden
0-9	6	0
10-19	6	0
20-29	8	2
30-39	18	1
40-49	27	5
50-59	30	4
60-69	37	9
70-79	44	14
80-89	28	19
90-99	4	1
totaal	208	55

Levensverwachting

De levensverwachting voor de gemeente Pekela is:

- bij geboorte 81,3
- bij 65 jaar 20,4

Activiteiten:

- Kerkenpad Oost Groningen;
- Monumentendag;
- Volkskerstzang;
- Korenavond;
- Concerten;
- Rondleidingen;

- Schoolvieringen;
- Beraad van kerken;
- Madre Rosetta;
- Zieken en ouderen;
- Voedselpakketten;
- Lopers Kerkbalans;
- Schoonmaak kerk, pastorie en kerkhof;
- Koperpoetsgroep;
- Bloemengroep;
- Organiseren WOCO's door parochianen;
- Etc.

Kwetsbaarheid van de locatie:

- Terugloop parochianen;

Locatie H. Bonifatius

In- en uitstroom, doop, toetredingen, eerste communie, vormsel, huwelijken en uitvaarten parochianen 2014-2023:

kaski cijfers

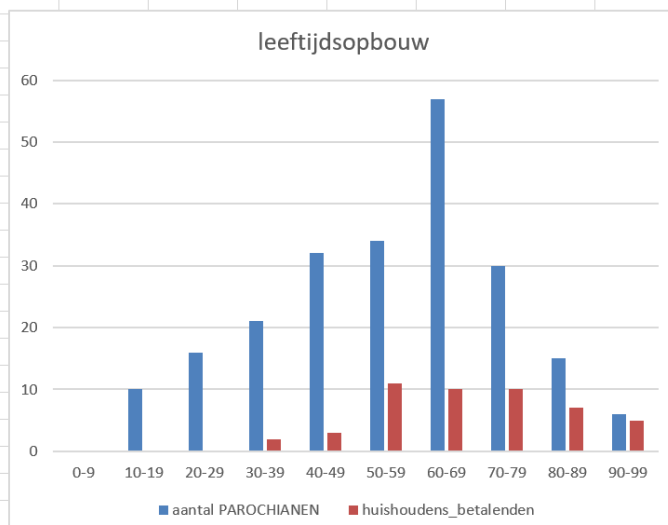
H. Bonifatius Nieuwe Pekela

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
aantal katholieken	300	296	217	207	201	198	194	194	190	186
aantal huishoudens/adressen	130	130	105	103	99	95	94	91	88	86
aantal die kerkbijdrage betalen	120	105	80	79	77	73	72	69	64	62
aantal vrijwilligers	35	50	45	42	41	40	41	39	37	37

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Doop	1	0	3	0	3	1	0	0	0	0
Aantal toetredingen	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Eerste communie	0	0	3	0	0	1	0	0	0	?
Vormsel	0	1	?	0	0	0	0	0	1	?
Kerkelijke huwelijken	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uitvaarten	5	4	4	6	1	3	2	2	3	2

Leeftijdsopbouw

NIEUWE PEKELA		
leeftijdsgroep	aantal PAROCHIANEN	huishoudens_betalenden
0-9	0	0
10-19	10	0
20-29	16	0
30-39	21	2
40-49	32	3
50-59	34	11
60-69	57	10
70-79	30	10
80-89	15	7
90-99	6	5
totaal	221	48

Levensverwachting

De levensverwachting voor gemeente Pekela is:

- bij geboorte 81,3
- bij 65 jaar 20,4

Activiteiten:

- Werkgroep zieken en ouderen;
- Tuingroep;
- Koor;
- Bloemengroep;
- Kerkschoonmaak (4 groepen);
- Kosten;
- Begraafplaatscommissie;
- Liturgische werkgroep (o.a. voor LZV);
- Gezinsviering/Kinderwoorddienst;
- Voormalig KVG (koffie ochtenden);
- Werkgroep Kerkbalans.

Kwetsbaarheid van de locatie:

Kleine maar hechte geloofsgemeenschap.

Locatie H. Vitus

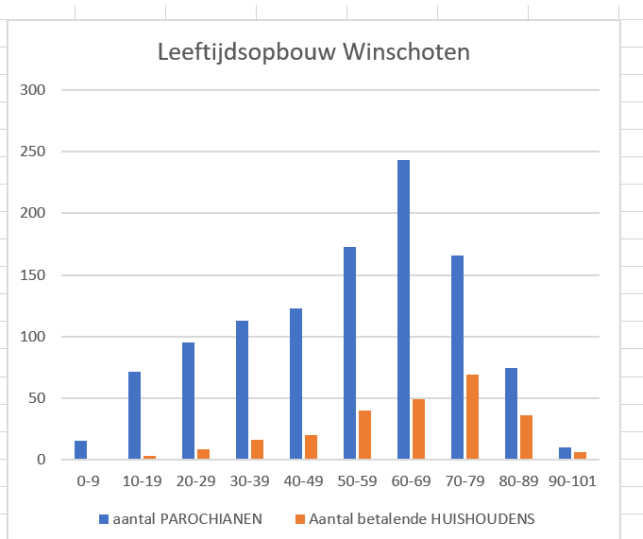
In- en uitstroom, doop, toetredingen, eerste communie, vormsel, huwelijken en uitvaarten parochianen 2014-2023:

kaski cijfers	H. Vitus Winschoten									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
aantal katholieken	1049	1012	985	968	976	976	902	715	702	672
aantal huishoudens/adressen	481	412	493	490	438	438	368	267	365	268
aantal die kerkbijdrage betalen	378	385	415	325	280	280	167	183	250	200
aantal vrijwilligers	140	140	140	120	100	100	80	70	80	80

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Doop	8	2	4	2	3	1	2	3	7	1
Aantal toetredingen	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1
Eerste communie	8	13	7	2	4	2	2	5	?	2
Vormsel	5	5	?	3	4	8	4	2	?	?
Kerkelijke huwelijken	1	1	0	2	0	0	0	0	1	0
Uitvaarten	4	4	3	4	7	1	5	11	10	6

Leeftijdsopbouw

WINSCHOTEN	aantal PAROCHIANEN	Aantal betalende HUISHOUDENS
0-9	15	0
10-19	71	3
20-29	95	8
30-39	113	16
40-49	123	20
50-59	173	40
60-69	243	49
70-79	166	69
80-89	74	36
90-101	10	6
totaal	1083	247

Levensverwachting

De levensverwachting voor de gemeente Oldambt is:

- bij geboorte 79,9
- bij 65 jaar 19,0

Activiteiten:

- St. Vitus in het licht;
- Kerstmarkt/Kerst-Inn (Om het jaar);
- Bakken/Verkoop Kniepertjes in kerst periode;
- Kerk dagelijks open voor bezoek en mogelijkheid tot aansteken kaarsje in Maria hoek;
- Dauwwandeling met viering en Koffie;
- Bedevaarten naar Heede incl. koffie tafel;
- Open kerk gedurende zomer maanden;
- Jaarlijkse locatie fietstocht met barbecue;
- Meedoen aan Monumentendag;
- Vertegenwoordiger in de Raad van Kerken;
- Oecumenische viering in onze kerk;
- Senioren vieringen met gezamenlijke maaltijd;
- Caritas (Voedsel pakketten), ondersteuning behoeftige gemeenschapsleden;
- Oppeppertje Groep;
- Samenkomst gemeenschap "omzien naar elkaar";
- Kerk rood verlicht tijdens Red Wednesday.

Kwetsbaarheid van de locatie:

- Bescheiden aanwas van jonge kerkgangers en vrijwilligers.

Hoofdstuk 6

Algemene gegevens m.b.t. de financiële positie van de locaties

Algemeen

De Gebouwenbeleidscommissie heeft van de penningmeester een overzicht van baten en lasten over 2023 ontvangen. We hebben hier alleen de meest recente cijfers opgenomen.

Onderstaand financiële geeft een overzicht van de opbrengsten en kosten per locatie en de algemene kosten op parochie niveau. Deze algemene kosten zijn niet in detail toe te wijzen aan de locaties.

In het fusiedocument bij de tot standkoming van de H. Norbertusparochie, in 2013, is overeengekomen dat de algemene kosten over de locaties verdeeld worden op basis van de hoogte van de afdrachten per locatie aan het bisdom. De afdrachten waren destijds een percentage van de opbrengsten per parochie (de huidige locaties).

In het financiële overzicht over 2023 is deze verdeling toegepast maar dit geeft een zeer vertekend beeld van de totale kosten en de totale kosten per locatie. De gebouwencommissie heeft bedenkingen bij deze verdeelsleutel aangezien in de voormalige SPOG boekhouding deze verdeling jaarlijks werden aangepast aan de voor dat jaar relevante jaarcijfers. Dit kan je 10 jaar later niet meer toepassen.

Uit de jaarrekening van 2023

Jaar 2023	Hgz.-Sap.	Veendam	Winsch.	O-Pekela	N-Pekela	Norbertus	Totaal
Opbrengsten							
Kerkbijdragen	€ 46.871	€ 34.778	€ 42.012	€ 10.544	€ 11.125	€ 475	€ 145.805
Collecten	€ 12.684	€ 9.388	€ 9.662	€ -	€ 2.599	€ -	€ 34.334
Misintenties	€ 824	€ 742	€ 593	€ 420	€ 283	€ -	€ 2.861
Overige kerkelijke bijdragen	€ 10.551	€ 1.385	€ 9.579	€ 1.010	€ 391	€ 1.049	€ 23.965
Opbrengsten onroerendgoed	€ 885	€ 8.450	€ 9.900	€ 1.000	€ -	€ -	€ 20.235
Rente opbrengsten	€ -	€ 197	€ 59	€ 77	€ 0	€ 115	€ 447
Resultaat beleggingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 15.000	€ 15.000
Opbrengsten begraafplaats	€ 55.017	€ 2.480	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 57.497
<i>Verdeling van opbrengsten Norbertus</i>	€ 7.203	€ 3.329	€ 4.571	€ 887	€ 649		
Totale opbrengsten	€ 134.036	€ 60.750	€ 76.376	€ 13.937	€ 15.047	€ 16.639	€ 300.146

Kosten								
Persoonskosten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 47.090	€ 47.090
Assistenties	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 44.829	€ 44.829
Reiskosten	€ -	€ -	€ 2.089	€ -	€ -	€ -	€ 5.294	€ 7.384
Vrijwilligersvergoedingen	€ 1.590	€ -	€ 737	€ 1.813	€ -	€ -	€ 3.800	€ 7.940
Overige kosten personen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 4.438	€ 4.438
Kosten onroerend goed	€ 6.237	€ 730	€ 482	€ 436	€ 1.780	€ -	€ -	€ 9.665
Kosten geluid	€ 120	€ -	€ 407	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 527
Kosten verwarming	€ 120	€ 979	€ 638	€ 113	€ 15	€ -	€ -	€ 1.864
Afvalkosten	€ 326	€ -	€ -	€ 211	€ -	€ -	€ -	€ 537
Monumentenwacht	€ 849	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 849
Kosten brandpreventie	€ 6.961	€ 362	€ 1.004	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 8.327
Energiekosten	€ 8.948	€ 8.823	€ 19.400	€ 13.668	€ 3.089	€ -	€ -	€ 53.927
Zakelijke lasten	€ 13.411	€ 6.764	€ 7.488	€ 11.590	€ 2.254	€ 705	€ 42.213	€ 42.213
Kosten begraafplaats	€ 13.098	€ 307	€ -	€ 9	€ 55	€ -	€ -	€ 13.468
Overige kosten begraafplaats	€ 47.162	€ 1.158	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 48.320
Bankkosten	€ 1.035	€ 599	€ 986	€ 225	€ 265	€ 423	€ 3.533	€ 3.533
Kosten erediensden	€ 5.687,03	€ 5.056,03	€ 14.733,83	€ 208,24	€ 599,64	€ 1.018	€ 27.302	€ 27.302
Kosten parochieblad	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -2.730	€ -2.730	€ -2.730
Overige pastorale kosten	€ 8.166,16	€ 738,00	€ 164,26	€ 300,00	€ 200,00	€ 646	€ 10.214	€ 10.214
Afdracht bisdom	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 32.497	€ 32.497	€ 32.497
Overige verplichte vrijwilligebijdragen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -5.897	€ -5.897	€ -5.897
Representatiekosten	€ 775,56	€ -54,70	€ 1.902,28	€ 279,08	€ 366,25	€ -	€ 3.268	€ 3.268
Overige kosten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 12.594	€ 12.594	€ 12.594
Voorzieningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 36.131	€ 36.131	€ 36.131
Afdracht Collecten derden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 4.888	€ 4.888	€ 4.888
<i>Verdeling van algemene kosten</i>	€ 80.382,09	€ 37.163,71	€ 51.036,93	€ 9.899,18	€ 7.243,30			
Totale kosten	€ 194.869,77	€ 62.624,61	€ 101.067,21	€ 38.751,24	€ 15.865,99	€ 185.726	€ 413.179	
Resultaat per locatie	€ -60.833,89	€ -1.875,09	€ -24.691,34	€ -24.814,14	€ -818,67		€ -113.034	

Verdeling					
HS	VE	WIN	OP	NP	Totaal
43,28	20,01	27,47	5,33	3,90	100
17537	8109	11131	2160	1580	40517
Afdracht bisdom voor de fusie aan 40.517 euro.					
Verdeelsleutel per locatie gemaakt.					

Als bovenstaande versleuteling de basis is van het verdeling van het verlies over de vijf locaties en de daaruit volgende conclusie is dat dit de maatstaf is voor het open houden en sluiten van locaties, dan is dit rapport verder overbodig en is duidelijk welke locaties moeten sluiten. Met een geringe extra bijdrage kunnen de locaties Veendam en Nieuwe Pekela open blijven.

Hoofdstuk 7

Algemene gegevens m.b.t. de gebouwen van de locatie

Algemeen

De naam Gebouwenbeleidsplan suggereert dat de gebouwen centraal staan in de parochiegemeenschap. Dat is ook niet zo raar want als je naar de meerjaren onderhoudsplannen kijkt zijn de gebouwen samen met de personeelskosten ook verreweg de grootste kostenpost in de begroting van de komende jaren. Daarbij komen ook nog de energiekosten. Dus afstoten van gebouwen levert direct en zichtbaar resultaat op, nl. een drastische verlaging van de kosten.

De gebouwen hebben een belangrijke functie om de geloofsgemeenschap, de mensen, een plek te geven van vieren, samenkomen en sociale contacten te onderhouden. Echter een levende kerkgemeenschap is net zo belangrijk als het gebouw. Immers als er geen sprake is van een levende kerkgemeenschap is het niet opportuun om een gebouw aan te houden.

Als een gebouw wordt onttrokken aan de eredienst moet ook gekeken worden of er voor de kerkgemeenschap een alternatief is. Immers het kerkgebouw blijft altijd de verbinder waarin de activiteiten ontstaan.

Kerkgebouwen hebben een faciliterende functie. Kerkgebouwen zijn in hun uiterlijk, vormgeving en inrichting zichtbare tekenen van de aanwezigheid van ons geloof in onze gemeenschap. Kerkgebouwen zijn voor veel mensen een tastbare herinnering aan bijzondere en waardevolle gebeurtenissen in hun leven: de zondagse kerkgang, doop, eerste communie, vormsel, huwelijk, de uitvaart van dierbaren etc.

Bij het inventarisatieproces zijn, de vitaliteit van de locatie, het gebruik van de onroerende zaak, de huuropbrengsten, de staat en kosten van onderhoud, eventueel verplichte toekomstige investeringen om te kunnen voldoen aan allerlei wettelijke eisen en maatregelen van groot belang.

Bevindingen per locatie

Locatie H.H. Martinus - Willibrordus

Gebouwen

1. Kerk: H.H. Martinus - Willibrordus

Adres: Noorderstraat 152, 9611 AP Sappemeer

Kadastraal bekend: SPM00-G-101(kerk), oppervlakte: 717 m²

Max. aantal zitplaatsen: 500

Verzekerde waarde: € 10.017.000,-.

Rijksmonument: ID 22268

Energiekosten in 2023: € 8.948

2. Pastorie

Adres: Noorderstraat 154, 9611 AP Sappemeer

Kadastraal bekend: SPM00-G-1941(pastorie) , oppervlakte: 463 m²

Verzekerde waarde: € 1.444.000,-

Monument: nee

De eerste verdieping van de pastorie is in gebruik door Oekraïners. Dit genereert een opbrengst van € 10.800 per jaar (€ 900,- per maand, i.v.m. bekostiging energie). Bovenwoning is door vrijwilligers volledig ingericht.

Op de begane grond bevindt zich het kantoor van de administratie. Tevens is er nog een grote zaal en een kantoor. De zolder is in gebruik voor opslag.

3. Bungalow

Adres: Noorderstraat 150, 9611 AP Sappemeer

Wordt niet meer bewoond door de pastoor.

Waarom niet verhuren i.v.m. opbrengst + verminderd de kosten.

Kadastraal bekend: SPM00-G-3774, oppervlakte: 400 m²

Verzekerde waarde: € 248.400,-

WOZ-waarde 1-1-2024: € 394.000

4. Overige bezittingen

Kerkhof in Sappemeer: achter de H. Willibrorduskerk

Kadastraal bekend: SPM-G-96, SPM-G-95, SPM-G-306

Oppervlakte: 8.008 m²

Financiële verplichtingen: geen

Kerkhof Martenshoek: achter de voormalige RK Martinus kerk te Foxham

Kadastraal bekend: HGZ00-K-7074

Oppervlakte:

Financiële verplichtingen: geen

Locatie Maria ten Hemelopneming

Gebouwen

1. Kerk: Maria ten Hemelopneming

Aantal zitplaatsen: 420

Adres: Boven Oosterdiep 79, 9641 JN Veendam

Kadastraal bekend: VDM00-D-5793 (kerk+pastorie) , oppervlakte: 684 m²

Rijksmonument: ID 36877

Verzekerde waarde: € 6.213.000,-

Energiekosten in 2023: € 8.823

2. Pastorie

Adres: Boven Oosterdiep 77, 9641 JN Veendam

Kadastraal bekend: VDM00-D-5793 (kerk+pastorie) , oppervlakte: 90 m²

Verzekerde waarde: € 367.100

De pastorie wordt verhuurd. Het huidige tijdelijke huurcontract loopt af op 31-5-2025. De pastorie levert een huur op van € 9.000 per jaar.

Energiekosten: de kosten worden vanaf 1-10-2021 betaald door de huurder.

Monument: Nee

WOZ-waarde 1-1-2024: € 215.000

3. Overige bezittingen

Kerkhof in Veendam: op loopafstand van de kerk aan de andere kant van het Boven Oosterdiep

Kadastraal bekend: VDM00-I-2221

Oppervlakte: 7.552 m²

Niet de volledige oppervlakte is in gebruik als begraafplaats.

Financiële verplichtingen:

-er wordt een garage gehuurd voor de opslag van het gereedschap

-we betalen een vast bedrag per jaar voor overpad naar het kerkhof

4. Kapel in Huize St. Franciscus

De kapel is onderdeel en eigendom van de woongemeenschap voor 55+ van Woonzorg Nederland en is gevestigd in de nabije omgeving van de kerk. In de kapel is wekelijks een zogenaamde door-de-weekse

Eucharistieviering. Voor het gebruik betalen we niets. De aanwezige kerkcollectie is eigendom van de parochie.

Locatie H. Willibrordus

Gebouwen

1. Kerk: H. Willibrordus

Adres: Feiko Clockstraat 229, 9665 BM Oude Pekela

Aantal zitplaatsen: 450

Kadastraal bekend: PKL02-D-2636 (kerk) , oppervlakte: 660 m²

Rijksmonument: ID 339063

Verzekerde waarde: € 9.487.200,-

Energiekosten in 2023: € 13.668

2. Pastorie

Adres: Feiko Clockstraat 228, 9665 BM Oude Pekela

Kadastraal bekend: PKL02-D-2141 (pastorie) , oppervlakte: 440 m²

Rijksmonument: ID 339063

Verzekerde waarde: € 1.190.600,-

WOZ-waarde 1-1-2024: € 395.000

3. Overige bezittingen

Kerkhof in Oude Pekela: op loopafstand van de kerk aan de Kerklaan

Kadastraal bekend: PKL02-D-2628

Oppervlakte: 4.155 m²

Financiële verplichtingen: geen

4. Grond: totale oppervlakte onbekend (zeker groot genoeg voor 3 kavels?).

Kadastraal bekend: PKL02-D-2636 (kerk)

Waarde: onbekend

Locatie H. Bonifatius

Gebouwen

1. Kerk H. Bonifatius

Aantal zitplaatsen: max. 180

Adres: J.R. Stuutstraat F 9, 9663 SE Nieuwe Pekela

Kadastraal bekend: PKL01-H-1208, oppervlakte: 377 m²

- Pekela 784 7370

De Commissie Tot Oprichting Van Een R.C. Hulpkerk

- Pekela 1208 1301

- Rooms-Katholieke parochie H. Norbertus
- Pekela 1209 115
- Rooms-Katholieke parochie H. Norbertus
- Pekela 1210 3705
- Rooms-Katholieke parochie H. Norbertus
- Pekela 1249 75

H. Norbertusparochie Oost-Groningen

Verzekerde waarde: € 1.567.500,-

Energiekosten in 2023: € 3.089

2. Pastorie: geen

3. Jeugdgebouw

Ligt achter de kerk nabij de begraafplaats

Kadastraal bekend: PKL01-H-1209, oppervlakte: 115 m²

Verzekerde waarde: € 112.000,-

4. Overige bezittingen:

Kerkhof in Nieuwe Pekela: achter de H. Bonifatiuskerk

Kadastraal bekend: PKL01-H-1210

Oppervlakte: 3.705 m²

Financiële verplichtingen: geen

Locatie H. Vitus

Gebouwen

1. Kerk H. Vitus

Aantal zitplaatsen: 250

Adres: Langestraat 77, 9671 PC Winschoten

Kadastraal bekend: WST00-F-10345 (kerk + pastorie), oppervlakte: 878m²

Monument: Nee

Verzekerde waarde: € 4.875.300,-

Energiekosten in 2023: €19.400

2. Pastorie

Adres: Langestraat 75, 9671 PC Winschoten

Kadastraal bekend: WST00-F-10345 (kerk + pastorie), oppervlakte: 500m²

Verzekerde waarde: € 1.030.600,-

Energiekosten in 2021: € 860,94 (alleen elektra)

WOZ-waarde 1-1-2024: € 411.000

Hoofdstuk 8

Bouwkundige gegevens en taxaties per gebouwen van de locatie

Algemeen

Als input voor het inventariseren van de gebouwen van de locaties is gebruik gemaakt van het meerjaren onderhoudsplan (mjop), zoals dat voor de vijf locaties opgemaakt is door het adviesbureau Van der Plas b.v. te Groningen. Voor de monumenten in Sappemeer, Veendam en Oude Pekela is ook gekeken naar het rapport en de subsidietoekenning door Stg Erfgoed Monumenten. Met de toegewezen SIM subsidie wordt een deel van de onderhoudskosten betaald uit de subsidiegelden.

Inmiddels is er een nieuwe opdracht van het bisdom om voor alle locaties een nieuwe meerjaren onderhoudsplan op te stellen. De resultaten worden niet in deze gebouwenplan opgenomen omdat ze niet bekend zijn en niet gepubliceerd zijn. In het gebouwenplan dat voorligt zijn de cijfers uit het nog lopende meerjaren onderhoudsplan opgenomen.

In 2023 zijn strengere (bouwkundige) eisen gaan gelden voor huizen die bewoond worden. Dit kan gevolgen hebben voor de onderhoudskosten van de pastorieën in Sappemeer, Veendam, Oude Pekela en Winschoten en voor de bungalow in Sappemeer. zie: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/wetten-regels/energielabel-c-kantoren> .

Hiervoor zijn geen onderhoudskosten opgenomen in de meerjaren onderhoudsplan (mjop).

Kerken hoeven zelf geen energielabel zie: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/energielabel-woningen-en-gebouwen/vraag-en-antwoord/wanneer-is-het-energielabel-voor-woningen-verplicht>

Op 1-7-2024 is de huurwet drastisch gewijzigd. Een woning mag niet meer voor bepaalde tijd verhuurd worden.

Voor kerken geldt, dat zij goed toegankelijk zijn voor minder validen en rolstoelen. Op alle locaties zijn één of meer toiletten aanwezig.

Begin 2024 zijn voor alle locaties taxatierapporten ontvangen van de Antea group. In deze taxaties zijn de mogelijke verkoopprijzen van de gebouwen en grond gewaardeerd. Ook is er een inschatting gemaakt of de gebouwen in de locaties verkoopbaar zijn. Verder is de methode en haalbaarheid van de verkoop. zoals voorgesteld door de taxateurs, opgenomen in dit rapport.

Bevindingen per locatie

H.H. Martinus - Willibrorduskerk

Onderhoudskosten gebouwen:

Input is o.a. het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) voor de locatie Sappemeer voor de periode 2020 - 2029, in opdracht van het Bisdom Groningen-Leeuwarden, opgesteld door adviesbureau Van der Plas b.v. te Groningen.

Verder is van belang het rapport en de subsidietoekenning van de Stg. Erfgoed Monumenten over de periode 2023 - 2028. Het instandhoudingsbedrag is volledig opgenomen in de MJOP.

Onderhoudskosten Kerkgebouw

Rapport/inspectie Toekenning	Looptijd	Totaal bedrag	Subsidie Stg Erfgoed Monumenten over 2023-2028
MJOP	2020 – 2029	€ 241.070	€ 72.642

Onderhoudskosten Pastorie

Rapport/inspectie Toekenning	Looptijd	Totaal bedrag	Subsidie Stg Erfgoed Monumenten over 2023-2028
MJOP	2020 – 2029	€ 114.330	n.v.t.

Onderhoudskosten Bungalow

Rapport/inspectie Toekenning	Looptijd	Totaal bedrag	Subsidie Stg Erfgoed Monumenten over 2023-2028
MJOP	2020 – 2029	Niet bekend, geen MJOP	n.v.t.

De functie van de gebouwen:

Kerk: viering van de eredienst

Pastorie: ruimte voor bijeenkomsten en bewoning

Bungalow: woonhuis van de pastoor (is inmiddels vertrokken)

Staat van onderhoud:

De gebouwen bevinden zich, volgens het MJOP, in een goede staat van onderhoud.

Maria ten Hemel opneming kerk

Onderhoudskosten gebouwen:

Input is o.a. het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) voor de locatie Veendam voor de periode 2020 - 2029, in opdracht van het Bisdom Groningen-Leeuwarden, opgesteld door adviesbureau Van der Plas b.v. te Groningen.

Verder is van belang het rapport en de subsidietoekenning van de Stg. Erfgoed Monumenten over de periode 2023 - 2028. Het instandhoudingsbedrag is volledig opgenomen in de MJOP.

Onderhoudskosten Kerkgebouw

Rapport/inspectie Toekenning	Looptijd	Totaal bedrag	Subsidie Stg Erfgoed Monumenten over 2023-2028
MJOP	2020 - 2029	€ 262.330	€ 86.821

Onderhoudskosten Pastorie

Rapport/inspectie Toekenning	Looptijd	Totaal bedrag	Subsidie Stg Erfgoed Monumenten over 2023-2028
MJOP	2020 - 2029	€ 78.370	n.v.t.

De functie van de gebouwen:

Kerk: viering van de eredienst

Pastorie: woonhuis, deze wordt verhuurd

Staat van onderhoud:

De gebouwen bevinden zich, volgens het MJOP, in een goede staat van onderhoud.

H. Willibrorduskerk

Onderhoudskosten gebouwen:

Input is o.a. het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) voor de locatie Oude Pekela voor de periode 2020 - 2029, in opdracht van het Bisdom Groningen-Leeuwarden, opgesteld door adviesbureau Van der Plas b.v. te Groningen.

Verder is van belang het rapport en de subsidietoekenning van de Stg. Erfgoed Monumenten over de periode 2023 - 2028. Het instandhoudingsbedrag is volledig opgenomen in de MJOP.

Onderhoudskosten Kerkgebouw

Rapport/inspectie Toekenning	Looptijd	Totaal bedrag	Subsidie Stg Erfgoed Monumenten over 2023-2028
MJOP	2020 – 2029	€ 319.400	Niet bekend

Onderhoudskosten Pastorie

Rapport/inspectie Toekenning	Looptijd	Totaal bedrag	Subsidie Stg Erfgoed Monumenten over 2023-2028
MJOP	2020 – 2029	€ 68.970	n.v.t.

Restauratie/renovatie kerk Oude Pekela

Bovenstaande cijfers zijn niet meer relevant. De kerk wordt mogelijk in 2025 € 1.600.000 gerenoveerd. Dit is inclusief achterstallig onderhoud. Alle details zijn nog niet bij de gebouwencommissie bekend. De renovatie wordt betaald uit subsidies, fondsen en geld i.v.m. aardbevingsschade. Dit verandert de situatie m.b.t. de taxatie en de verkoopbaarheid. Het is de gebouwencommissie niet bekend wanneer en of de renovatie gaat plaatsvinden. Het bisdom geeft geen toestemming zolang er geen gebouwenplan ligt. Wat betekent dit voor de andere locaties?

De functie van de gebouwen:

Kerk: viering van de eredienst

Pastorie: ruimte voor bijeenkomsten

Staat van onderhoud:

De gebouwen bevinden zich, volgens het MJOP, in een redelijke staat van onderhoud.

H. Bonifatiuskerk

Onderhoudskosten gebouwen:

Input is o.a. het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) voor de locatie Nieuwe Pekela voor de periode 2020 - 2029, in opdracht van het Bisdom Groningen-Leeuwarden, opgesteld door adviesbureau Van der Plas b.v. te Groningen.

De Bonifatiuskerk is geen monument.

Onderhoudskosten Kerkgebouw

Rapport/inspectie Toekenning	Looptijd	Totaal bedrag	Subsidie Stg Erfgoed Monumenten over 2023-2028
MJOP	2020 – 2029	€ 135.970	n.v.t.

Onderhoudskosten Jeugdgebouw

Rapport/inspectie Toekenning	Looptijd	Totaal bedrag	Subsidie Stg Erfgoed Monumenten over 2023-2028
MJOP	2020 – 2029	€ 36.560	n.v.t.

De functie van de gebouwen:

Kerk: viering van de eredienst

Jeugdgebouw: ruimte voor bijeenkomsten

Staat van onderhoud:

De gebouwen bevinden zich, volgens het MJOP, in een goede staat van onderhoud.

Locatie H. Vitus

Onderhoudskosten gebouwen:

Input is o.a. het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) voor de locatie Winschoten voor de periode 2020 - 2029, in opdracht van het Bisdom Groningen-Leeuwarden, opgesteld door adviesbureau Van der Plas b.v. te Groningen.

De H. Vituskerk is geen monument.

Onderhoudskosten Kerkgebouw

Rapport/inspectie Toekenning	Looptijd	Totaal bedrag over de gehele periode	Subsidie Stg Erfgoed Monumenten over 2023-2028

MJOP	2020 – 2029	€ 300.002	n.v.t.
------	-------------	-----------	--------

Onderhoudskosten Pastorie

Rapport/inspectie Toekenning	Looptijd	Totaal bedrag	Subsidie Stg Erfgoed Monumenten over 2023-2028
MJOP	2020 – 2029	€ 115.600	n.v.t.

De functie van de gebouwen:

Kerk: viering van de eredienst

Pastorie: ruimte voor bijeenkomsten en bewoning

Staat van onderhoud:

De gebouwen bevinden zich, volgens het MJOP, in een goede staat van onderhoud.

Hoofdstuk 9

Uitgangspunten en suggesties

Uitgangspunten

De door het bestuur aangestelde Gebouwenbeleidscommissie heeft de opdracht gekregen om met in achtneming van de Notitie Gebouwenbeleid van het Bisdom alle gebouwen van de Heilige Norbertusparochie Oost Groningen te inventariseren. Omdat er door het bestuur geen strategisch belangrijke zaken worden gedeeld met de gebouwenbeleidscommissie geeft deze commissie geen sluitend advies. Alle relevante feitelijke gegevens zijn opgenomen in dit gebouwenplan. Er is gekeken naar de parochiegegevens, de vitaliteitgegevens, de financiën en de staat en onderhoudskosten van de gebouwen. Er is ook gekeken naar het huidige aantal kerkgangers per locatie. In hoofdstuk 5 zijn de demografische gegevens van het CBS weergegeven en zijn de demografische ontwikkelingen en de ontwikkeling van de vitaliteitsgegevens per locatie aangegeven.

Als uitgangspunten zijn opgenomen:

- De staat van onderhoud;
- Wat zijn de kosten voor onderhoud op basis van het meerjaren onderhoudsplan (mjop);
- Is het gebouw een monument en hoeveel subsidie levert dit op;
- Toekomstverwachting, wettelijke inrichtingseisen, voor een gebouw.
- Voor verhuurde gebouwen geldt dat deze bij een eventuele verkoop, leeg en vrij van huur moeten worden opgeleverd;
- Geografische spreiding;
- Reisbereidheid;
- Inkomsten en geldstromen;
- Sluiting kerkgebouwen;
- Begraafplaatsen;
- Sociale cohesie.

Conclusie Gebouwen

Staat van onderhoud van de gebouwen en de onderhoudskosten zijn beschreven in hoofdstuk 8. De locaties H.H. Martinus-Willibrordus te Sappemeer, Maria ten Hemelopneming te Veendam en H. Willibrordus te Oude Pekela zijn monumenten en daarvoor geldt een instandhoudingsplicht.

Volledigheidshalve dient opgemerkt te worden dat de afgelopen jaren minimaal onderhoud heeft plaatsgevonden. De herstelkosten van mogelijk achterstallig onderhoud zijn niet meegenomen in bovenstaand overzicht.

Als er besloten wordt om bepaalde locaties te sluiten blijft de onzekerheid of je met de gebouwen "blijft zitten" en dat brengt tevens een grote financiële onzekerheid met zich mee. Te denken aan de onderhoudskosten, energiekosten, verzekeringen en instandhoudingsplicht.

Instandhoudingsplicht en de Erfgoedwet

In de Erfgoedwet is een instandhoudingsplicht voor rijksmonumenten opgenomen. Een eigenaar moet zorgen dat zijn of haar rijksmonument zodanig onderhouden wordt dat behoud gewaarborgd is. M.a.w. indien besloten wordt om een gebouw te sluiten, is de Norbertusparochie, zolang het gebouw geen andere eigenaar heeft, verantwoordelijk om het gebouw in deugdelijke staat te houden.

Voldoen aan de instandhoudingsplicht

Een eigenaar voldoet niet aan de instandhoudingsplicht wanneer onderdelen van het monument aantoonbaar niet onderhouden zijn en de eigenaar langdurig nalaat om het noodzakelijke onderhoud uit te voeren. Achterstallig onderhoud aan dak, aan de constructie maar ook aan schilderwerk leidt tot verval, waardoor het behoud van het monument niet verzekerd is. Het maakt niet uit of de verwaarlozing opzettelijk of onbewust gebeurt.

Overgangsrecht en Omgevingswet

De instandhoudingsplicht was opgenomen in de Erfgoedwet is nu overgegaan in de Omgevingswet. Dit betekent dat voor grote wijzigingen aan het monument een omgevingsvergunning moet worden aangevraagd bij de gemeente.

Voor de verkoop van een rijksmonument is geen energielabel verplicht.

Reisbereidheid

Op basis van de informatie die de Gebouwenbeleidscommissie heeft ontvangen van de locatieraden is de verwachting dat er maar weinig mensen naar andere, overgebleven, locaties zullen gaan. Dit is ondermeer gebaseerd op de geringe respons op de vraag die door de Gebouwenbeleidscommissie is uitgezet. Als er locaties gaan sluiten zal een deel wel de vieringen gaan bezoeken, waar dan ook. Maar gezien de pastoraal-liturgische gegevens en de demografische gegevens en het feit dat het grootste deel van de kerkgangers 75+ zijn, zal het kerkbezoek snel gaan afnemen. Ook bij de kerken die open blijven.

Inkomsten en geldstromen

Ook zullen de inkomsten en geldstromen bij kerksluitingen anders gaan lopen. Er zal minder aan kerkbijdragen en collectes gaan binnenkomen. De post onderhoud gebouwen en de energiekosten zullen wel drastisch gaan afnemen is de verwachting. Uiteraard zal de duur van de leegstand bepalend zijn voor de uiteindelijke afname van deze kosten.

Als er kerken dicht gaan zal ook het aantal vieringen gaan afnemen en daarmee zullen de loonkosten van het pastorale team naar verwachting ook afnemen.

Sluiting kerkgebouwen

Als besloten wordt dat een locatie gaat sluiten dan moet het kerkgebouw zo snel mogelijk aan de eredienst worden onttrokken en kan dan verkocht worden. Na de bekendmaking zullen de vrijwilligers niet meer gemotiveerd zijn om nog veel te doen voor de kerk. Nadat de besluitvorming heeft plaatsgevonden en het bisdom

akkoord is dan is het de taak van het parochiebestuur om de uitvoering vorm te geven.

De aankondiging dat een locatie gaat sluiten zal goed onderbouwd verteld moeten gaan worden aan alle betrokken parochianen en vrijwilligers. Dat zal een enorme emotionele lading gaan krijgen. Mensen worden boos en begrijpen het niet. "we hebben toch zo'n levende gemeenschap", "we zijn nog met genoeg mensen om deze kerk in stand te houden en te zorgen voor continuïteit", enzovoort. De Gebouwenbeleidscommissie vindt dit een taak van het parochiebestuur en gaat ervan uit dat het parochiebestuur deze taak op zich neemt.

Begraafplaatsen

Als kerkgebouwen gaan sluiten dient een oplossing te worden gevonden voor de begraafplaatsen. De grafrechten blijven bestaan. De begraafplaatsen zullen door de te sluiten locaties worden overgedragen aan het bestuur. Er moet rekening worden gehouden met bestaande verplichtingen zoals recht van overpad en er zullen nieuwe afspraken moeten worden gemaakt met de kopers van een kerkgebouw over het recht van begraven en recht van overpad. Daarnaast moet er aandacht zijn voor het beheer, toezicht, onderhoud en toegankelijkheid. Daardoor moet er rekening gehouden worden met een verhoging van de kosten omdat beheer en onderhoudskosten wellicht uitbesteed moet worden, maar dat dit in ieder geval niet meer door vrijwilligers wordt gedaan.

Sociale cohesie

Op alle locaties is het samen zijn en samen werken aan de liturgie, samen koffieschenken en samen onderhoudswerkzaamheden doen, erg belangrijk. Het kerkgebouw en de pastorie/parochiezaal is de grote verbinder (motor) van de geloofsgemeenschap. Wanneer dit wegvalt, is de verwachting dat de Geloofsgemeenschap van de desbetreffende locatie grotendeels gaat afhaken.

Suggesties voor het Norbertusbestuur

- Bestuurslid zoeken en aanstellen voor gebouwenbeheer;
- Bestuurslid zoeken en aanstellen voor Jeugdbeleid;
- Inspectierapporten meerjaren onderhoudsplannen (MJOP) en kosten per locatie specificeren;
- Besluiten weke kerken open blijven;
- Samenwerking tussen de locaties versterken;
- Implementatie plan gebouwenbeleid en versterken parochie maken.

Hoofdstuk 10

Eindconclusies/Aanbevelingen/Adviezen met betrekking tot het gebouwenbeheer

Inleiding

De Gebouwenbeleidscommissie van de Heilige Norbertusparochie Oost Groningen heeft haar uiterste best gedaan om alle relevante en feitelijke gegevens te verzamelen, betrekking hebbend op:

- het pastoraal-liturgische vlak -hoofdstuk 4-;
- de vitaliteit van de vijf locaties – de hoofdstukken 2 en 5-;
- de kosten/baten van de vijf locaties -hoofdstuk 6-;
- Gebouwen, de kosten van onderhoud van de gebouwen en de uitkomst van de taxaties

Door de uitkomsten te analyseren komt er een beeld uit die zegt welke locaties de grootste kans hebben om nog te kunnen blijven bestaan. Het geeft de algehele vitaliteit weer.

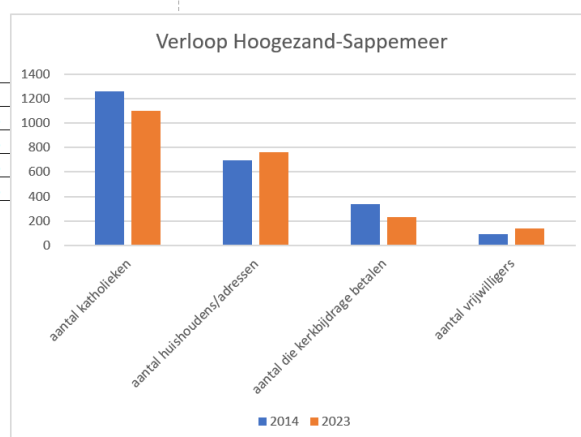
Kaski cijfers 2023

Verloop kaskicijfers over 10 jaar

Zie voor verloop per locatie en per jaar over 2014 – 2023, Bevindingen per locatie in hoofdstuk 5.

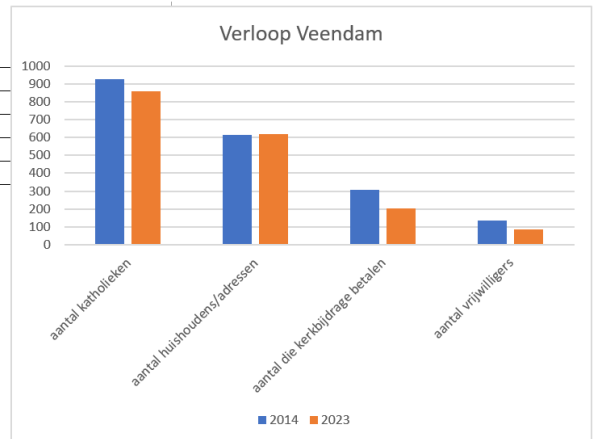
Verloop Hoogezand-Sappemeer

kaski cijfers	H. H. Martinus - Willibrordus Sappemeer			
	2014	2023	verloop	percentage
aantal katholieken	1260	1104	-156	-12,4 %
aantal huishoudens/adressen	693	762	69	10,0 %
aantal die kerkbijdrage betalen	339	228	-111	-32,7 %
aantal vrijwilligers	90	139	49	54,4 %

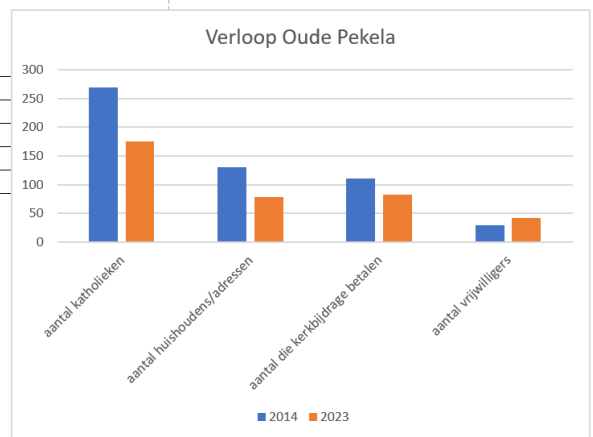
Verloop Veendam

kaski cijfers	Maria ten Hemelopneming Veendam				
	2014	2023	verloop	percentage	
aantal katholieken	926	861	-65	-7,0 %	
aantal huishoudens/adressen	615	622	7	1,1 %	
aantal die kerkbijdrage betalen	306	204	-102	-33,3 %	
aantal vrijwilligers	135	85	-50	-37,0 %	

Verloop Oude Pekela

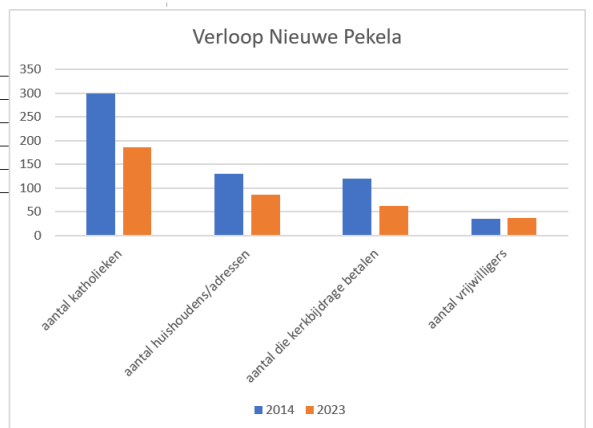
kaski cijfers	H. Willibrordus Oude Pekela				
	2014	2023	verloop	percentage	
aantal katholieken	270	175	-95	-35,2 %	
aantal huishoudens/adressen	130	78	-52	-40,0 %	
aantal die kerkbijdrage betalen	110	83	-27	-24,5 %	
aantal vrijwilligers	29	42	13	44,8 %	

Verloop Nieuwe Pekela

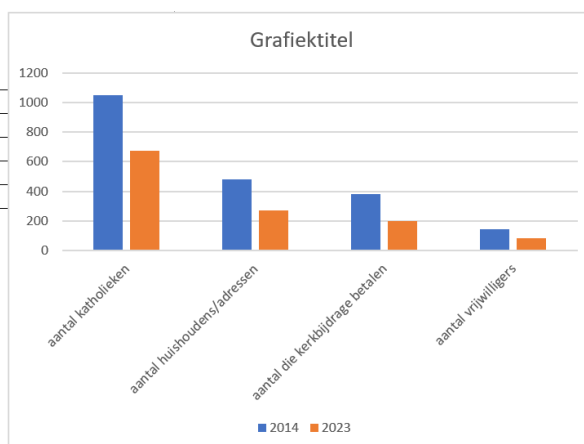

kaski cijfers	H. Bonifatius Nieuwe Pekela				
	2014	2023	verloop	percentage	
aantal katholieken	300	186	-114	-38,0 %	
aantal huishoudens/adressen	130	86	-44	-33,8 %	
aantal die kerkbijdrage betalen	120	62	-58	-48,3 %	
aantal vrijwilligers	35	37	2	5,7 %	

Verloop Winschoten

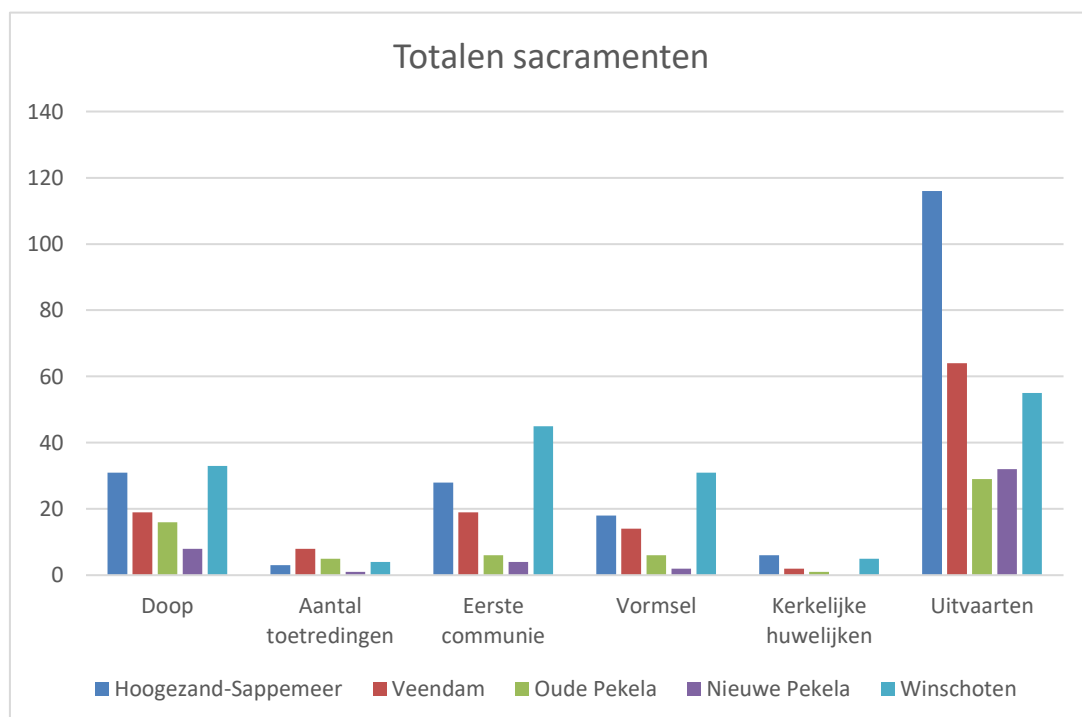
kaski cijfers	H. Vitus Winschoten			
	2014	2023	verloop	percentage
aantal katholieken	1049	672	-377	-35,9 %
aantal huishoudens/adressen	481	268	-213	-44,3 %
aantal die kerkbijdrage betalen	378	200	-178	-47,1 %
aantal vrijwilligers	140	80	-60	-42,9 %

Kaskicijfers: totalen 2014-2023 per locatie

Onderstaande cijfers m.b.t. de totalen doop, toetredingen, eerste communie, vormsel, huwelijken en uitvaarten zijn niet van alle jaren bekend. De commissie heeft zich gebaseerd op de door de locatieraden aangeleverde kaski cijfers.

	Hoogezand-Sappemeer	Veendam	Oude Pekela	Nieuwe Pekela	Winschoten
Doop	31	19	16	8	33
Aantal toetredingen	3	8	5	1	4
Eerste communie	28	19	6	4	45
Vormsel	18	14	6	2	31
Kerkelijke huwelijken	6	2	1	0	5
Uitvaarten	116	64	29	32	55

Analyse van de mogelijke financiële positie bij sluiting van kerken:

Mogelijke financiële consequenties van het sluiten van kerken

De mogelijke financiële consequenties kan alleen maar met aannames ingeschat worden. Dat kan niet anders omdat de afname van de kerkbalans opbrengsten en het bezoeken van parochianen van de gesloten kerken op andere locaties op dit moment niet in te schatten is.

Als er twee of drie kerken gaan sluiten zullen de onderhoudskosten wijzigen (afhankelijk van de periode van de leegstand/verkoop) en de verzekerde bedragen zullen lager worden. Of de personeelskosten gaan afnemen is nog maar te bezien. Als de locaties blijven bestaan, zonder kerkgebouw en als de parochianen van de gesloten kerken naar andere locaties gaan, zal de pastorale zorg, waaronder het bezoeken van ouderen en zieken, in de volledig omvang blijven bestaan.

Er is geen enkele scenario denkbaar waarbij uiteindelijk het saldo van de verlies - en winst rekening op 0,00 uitkomst.

Het is dus denkbaar om door verkoop van bijvoorbeeld bijgebouwen en grond het saldo van de reserves te verhogen om hiermee alle vijf locaties nog een tijdlang open te houden. Met de huidige reserves + de opbrengst van de verkopen kunnen we het nog wel 10 jaar volhouden.

Misschien dat door de vieringen anders te gaan inroosteren door minder vieringen per locatie in te plannen het huidige verlies wat naar beneden gedrukt kan worden. Er is in de scenario's geen rekening gehouden met eventuele opbrengsten van te verkopen kerken. Dat kan de eventueel overblijvende kerken ten goede komen en die zullen daardoor langer open kunnen blijven.

Matrix en waarderingen van de kengetallen

	Willibrordus- Martinus (HS)	Maria ten Hemelopneming (Vd)	Willibrordus (OP)	Bonifatius (NP)	Sint Vitus (Ws)
Heilige Norbertus parochie Oost- Groningen					
Vitaliteit					
-aantal parochianen 2014	1260	926	270	300	1049
-aantal parochianen 2023	1104	861	175	186	672
-terugloop aantal parochianen (10 jaar)	-12,38%	-7,02%	-35,19%	-38,00%	-35,94%
-aantal huishoudens 2014	693	615	130	130	481
-aantal huishoudens 2023	762	622	78	86	268
-terugloop aantal huishoudens (10 jaar)	9,96%	1,14%	-40,00%	-33,85%	-44,28%
-aantal betalenden 2014	339	306	110	120	378
-aantal betalenden 2023	228	204	83	62	200
-terugloop aantal betalenden (10 jaar)	-32,74%	-33,33%	-24,55%	-48,33%	-47,09%
-opbrengst kerkbalans 2023	€ 46.871	€ 34.778	€ 10.544	€ 11.125	€ 42.012
-opbrengst collecten 2023	€ 12.684	€ 9.388	€ -	€ 2.599	€ 9.662
-aantal vrijwilligers 2014	90	135	29	35	140
-aantal vrijwilligers 2023	139	85	42	37	80
-terugloop aantal vrijwilligers (10 jaar)	54,44%	-37,04%	44,83%	5,71%	-42,86%
-aantal vieringen 2023	46	48	25	28	44
-doorde weekse vieringen 2023	ja	ja	nee	nee	ja
-aantal bezoekers in de vieringen 2023 - telweekend 1	53(zo/woco)	48(za/woco)	30 (zo,Euch)	geen viering	65(zo/woco)
-aantal bezoekers in de vieringen 2023 - telweekend 2	38(za/Euch)	115(za/woco)	geen viering	40(za/Woco)	110(zo/Euch)
-aantal doop 2023	0	1	3	0	1
-aantal dopen totaal 2014-2023	31	19	16	8	33
-aantal toetredingen 2023	1	0	2	0	1
-aantal toetredingen totaal 2014-2023	3	8	5	1	4
-aantal eerste communie 2023	?	?	1	?	2
-aantal eerste communie totaal 2014-2023	28	19	6	4	45
-aantal vormsel 2023	?	?	1	?	?
-aantal vormsel totaal 2014-2023	18	14	6	2	31
-aantal kerkelijke huwelijk 2023	0	0	0	0	0
-aantal kerkelijke huwelijk totaal 2014-2023	6	2	1	0	5
-aantal kerkelijke huwelijk totaal 2014-2023	6	2	1	0	5
-aantal kerkelijke uitvaart 2023	11	6	5	2	6
-aantal kerkelijke uitvaart totaal 2014-2023	116	64	29	32	55
-leeftijdsopbouw	zie hoofdstuk 5	zie hoofdstuk 5	zie hoofdstuk 5	zie hoofdstuk 5	zie hoofdstuk 5

Financieel	Willibrordus- Martinus (HS)	Maria ten Hemelopneming (Vd)	Willibrordus (OP)	Bonifatius (NP)	Sint Vitus (Ws)
-opbrengsten	€ 126.833	€ 57.420	€ 13.050	€ 14.398	€ 71.805
-kosten	€ 114.488	€ 25.461	€ 28.852	€ 8.623	€ 50.030
-bijdrage saldo opbrengsten/kosten aan Norbertus per locatie	€ 12.345	€ 31.959	€ -15.802	€ 5.776	€ 21.775
-bijdrage in de personeelskosten op basis van het aantal vieringen	€ 25.397	€ 26.501	€ 13.802	€ 15.459	€ 24.292

Gebouwen	Willibrordus- Martinus (HS)	Maria ten Hemelopneming (Vd)	Willibrordus (OP)	Bonifatius (NP)	Sint Vitus (Ws)
-aantal zitplaatsen kerk	500	420	450	180	250
-monument	ja	ja	ja	nee	nee
-ligging en parkeren	+	+	+	++	--
-onderhoudskosten kerk (MJOP 2020-2029)	€ 241.070	€ 262.330	€ 2.200.000	€ 135.970	€ 300.002
	4	3	1	5	2
-subsidie kerk (instandhouding monument 2023- 2028)	€ 72.642	€ 86.821	€ 600.000	€ -	€ -
-onderhoudskosten overige gebouwen	zie hoofdstuk 8	zie hoofdstuk 8	zie hoofdstuk 8	zie hoofdstuk 8	zie hoofdstuk 8
-Te verkopen bijgebouwen en grond	ja	ja	ja	nee	nee

Aanbeveling:

Aanbevelingen op basis van voorliggend beleidsplan gebouwenbeleid Heilige Norbertusparochie Oost Groningen.

Zoals in dit hoofdstuk is beschreven bij de mogelijke financiële consequenties is, er geen enkel scenario denkbaar waarbij uiteindelijk het saldo van de verlies - en winst rekening op 0,00 uitkomt.

Het is dus denkbaar om door verkoop van bijvoorbeeld bijgebouwen en grond het saldo van de reserves te verhogen om hiermee alle vijf locaties nog een tijdlang open te houden. Met de huidige reserves + de opbrengst van de verkopen kunnen we het nog wel 10 jaar of langer volhouden. Wellicht is het mogelijk het verlies te beperken door de vieringen anders te gaan inroosteren alsmede minder vieringen per locatie in te plannen.

Een reële optie is om:

- de bungalow in Sappemeer en de grond achter de kerk in Oude Pekela te verkopen. Uitgaande van de taxatie genereert dit een opbrengst van minimaal € 361.000;
- de pastorie in Veendam kan dan behouden worden als woonruimte voor een toekomstige pastoor;
- de vijf locaties open te houden en de parochie "dood te laten bloeden" door de reserves op te maken;

De gebouwenbeleidsgroep staat volledig achter deze optie omdat wij denken dat na sluiting van locaties er nog steeds met verlies wordt gedraaid en dat na eventuele sluiting van 2 of 3 locaties de overblijvende locaties het ook niet gaan overleven en dat na 10 jaar sowieso alle locaties uiteindelijk moeten gaan sluiten. De eis van het bisdom is om in 2030 de jaarrekening op orde te hebben waardoor er geen verlies meer wordt geleden.

Als het bestuur bovenstaande aanbeveling niet ondersteunt volgen hieronder de aanbevelingen per locatie.

Aanbevelingen per locatie

1. Locatie – geloofsgemeenschap H.H. Martinus – Willibrordus te Sappemeer:

Kerk blijft open. Het is een levende gemeenschap met veel activiteiten. De opbrengst van de collectes en kerkbijdragen levert nog een grote bijdrage op aan de baten van de Norbertus parochie.

Nadeel: energiekosten zijn hoog.

- De bungalow per direct verkopen. Leegstand levert alleen maar nadelen op. Energie gaat door, verzekeringen en gemeentelijke belastingen moet betaald worden. De tuin moet wekelijks onderhouden worden door vrijwilligers.

2. Locatie – geloofsgemeenschap H. Vitus te Winschoten:

Optie 1: Onderzoeken of de kerk te verkopen is binnen de gemeentelijke herinrichtingsplannen van het centrum van Winschoten.

Optie 2: Kerk blijft open. Het is een levende gemeenschap met veel activiteiten. De opbrengst van de collectes en kerkbijdragen levert nog een grote bijdrage op aan de baten van de Norbertus parochie.

Nadeel: kosten volgens het meerjaren onderhoudsplan en de energiekosten zijn hoog. De kerk is geen monument. Dit levert een grote kostenpost op wat betreft de instandhouding van de kerk en pastorie.

3. Locatie – geloofsgemeenschap Maria ten Hemel opneming te Veendam:

Kerk blijft open. Kerk wordt niet slechter bezocht dan andere locaties. De opbrengst van de collectes en kerkbijdragen levert nog een grote bijdrage op aan de baten van de Norbertus parochie. Het kerkbezoek is zeer goed te noemen. Er zijn de laatste tijd nieuwe vrijwilligers bijgekomen en er is veel jeugd betrokken bij het misdienen en de kinderwoorddiensten.

- Pastorie verkopen per 1-6-2025 verkopen. Leegstand levert alleen maar nadelen op. Energie gaat door, verzekeringen en gemeentelijke belastingen moet betaald worden. De tuin moet wekelijks onderhouden worden door vrijwilligers of een hovenier.

4. Locatie – geloofsgemeenschap H. Willibrordus te Oude Pekela:

Optie 1: De locatie heeft wel een centrale ligging in de regio. Als de kerk open blijft na de verbouwing zal dit tot gevolg hebben dat andere locaties wellicht moeten sluiten en dat de kerkgangers bereid moeten zijn om naar Oude Pekela te gaan voor de vieringen. Op basis van informatie van de locatieraden heeft de commissie twijfel over deze bereidheid.

Optie 2: De kerk sluiten na verbouwing. De locatie is zelf niet sterk genoeg om te kunnen overleven. De bijdrage aan de opbrengsten en kosten aan de Norbertus parochie is negatief.

Een aandachtspunt is het aanstaande aardbevingsherstel. Door deze werkzaamheden te combineren met de renovatie zijn deze renovatiekosten dientengevolge lager. Dit heeft ondermeer te maken met efficiencyvoordelen. Het daadwerkelijke financiële voordeel van verkoop zal nadien moeten blijken uit een nieuw uit te voeren taxatie.

De huidige stand van zaken is van horen en zeggen dat er van die € 200.000 nog zo'n € 130.000 door acties, bedrijven en sponsors opgebracht moet worden. De opbrengst van de verkoop van de grond van de voormalige Willibrordusschool dekt dit bedrag volledig.

- Kerk op termijn verkopen
- Grond achter de kerk (van de voormalige school) per direct verkopen.

5. Locatie – geloofsgemeenschap H. Bonifatius te Nieuwe Pekela

Kerk op termijn sluiten. Het betreft een kleine doch levendige geloofsgemeenschap. Op basis van de financiële verdeelsleutel is het

aandeel in het totale jaarlijkse tekort zeer gering en om die reden is het advies om de kerk sowieso gedurende de bouwwerkzaamheden van de kerk in Oude Pekela open te houden. Vervolgens na deze periode opnieuw bezien wat de financiële impact is almede de vitaliteit opnieuw te beoordelen.

- Kerk op termijn verkopen;
- Nader te onderzoeken of de kerk en het aan de begraafplaats grenzende agrarische perceel betrokken kunnen worden bij de door de gemeente ingezette gebiedsontwikkeling van locatie Nooitgedacht (voormalige houthandel Schuring).

Sluiting kerkgebouwen

Als er kerken gaan sluiten zullen de inkomsten dalen, te denken aan de collecteopbrengsten, de kerkbijdragen. De juiste proportie kunnen we niet inschatten.

Naar verwachting zal het totale kerkbezoek ook gaan afnemen. Het is een illusie om te denken dat alle parochianen van de te sluiten kerken naar een andere locatie gaan.

Mogelijke financiële consequentie met aannames zijn in het vorige hoofdstuk beschreven.

Suggesties voor de implementatie bij kerksluitingen

Zaken die geregeld moeten worden zijn o.a. en niet uitputtend:

- van de te sluiten kerken de kerkcollectie verkopen, overdragen of opslaan (?);
- archief verplaatsen en/of elders opslaan;
- de te sluiten kerken ontruimen, professioneel of door vrijwilligers (?);
- beheer en administratie begraafplaatsen en organiseren van begrafenissen overdragen aan het bestuur en hier eventueel een stichting voor in het leven te roepen, na overleg met de begraafplaats commissies om te vragen of ze het beheer en het onderhoud van de begraafplaatsen willen blijven doen;
- voor de begraafplaats Veendam recht van overpad handhaven;
- voor de begraafplaats in Nieuwe Pekela recht van overpad regelen met de nieuwe eigenaar van de kerk;
- ledenadministratie van de te sluiten kerken overdragen aan het bestuur en deze centraliseren;
- organiseren en innen van de kerkbalans overdragen aan het bestuur en deze centraliseren;
- alle parochianen, zowel de kerkgangers, de betalers van de kerkbijdrage als de in de ledenadministraties geregistreerde parochianen worden door het bestuur op de hoogte gebracht van het besluit van het gebouwenbeleid;
- het is aan te bevelen om de parochianen van de te sluiten locaties alternatieven te bieden door het bezoeken van een nog bestaande locatie te bemoedigen of door het aanbieden van vieringen op alternatieve

- locaties;
- eventueel vervoer gaan organiseren en aanbieden voor ouderen die naar een andere locatie willen gaan om te vieren.

Opmerkingen

Op basis van de 'Notitie Gebouwenbeleid' van het Bisdom dienen de volgende stappen te worden ondernomen:

- a) De gebouwencommissie legt het (herziene) concept gebouwenplan voor aan het parochiebestuur.
- b) Het parochiebestuur beoordeelt het (herziene) concept plan en stelt eventuele beargumenteerde wijzigingen voor. Daarbij zorgt het parochiebestuur voor goede informatie aan de parochianen. Parochianen moeten minstens tweemaal gelegenheid krijgen om geïnformeerd en gehoord te worden over de plannen. Van deze bijeenkomsten worden verslagen gemaakt (met presentielijsten).
- c) Nadat parochianen gehoord zijn stelt het parochiebestuur het gebouwenplan vast. Als het bestuur redenen ziet om het plan aan te passen, doet zij dit niet zonder de oorspronkelijke bouwgroep te consulteren. Het uiteindelijk vastgestelde plan wordt aan de bisschop aangeboden ter goedkeuring.
- d) Als het gebouwenplan is vastgesteld en door de bisschop is goedgekeurd, is de opdracht van de bouwgroep voltooid. De bouwgroep wordt van haar taak ontheven. Parochianen worden geïnformeerd over de genomen besluiten. Ook andere belanghebbenden worden geïnformeerd.

De Gebouwenbeleidscommissie
van de H. Norbertusparochie Oost Groningen,